

Projekt zkvalitnění a zefektivnění činnosti Městské policie ve Valašském Meziříčí

Veronika Sedlářová

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Veronika Sedlářová**
Osobní číslo: **M18448**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Projekt zkvalitnění a zefektivnění činnosti Městské policie ve Valašském Meziříčí**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte průzkum literárních a legislativních pramenů a zpracujte teoretické a metodické poznatky v oblasti obecní policie v ČR.

II. Praktická část

- Popište a následně vyhodnoťte činnost Městské policie ve Valašském Meziříčí.
- Provedte rozhovory s vybranými vedoucími funkcionáři u Městské policie ve Valašském Meziříčí.
- Na základě zjištěných poznatků zpracujte koncepci pro zlepšení činnosti Městské policie ve Valašském Meziříčí, včetně dopadů na hospodaření města.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

CANDIGLIOTA, Zuzana, Kristýna MOLKOVÁ FOUKALOVÁ a Jiří KOPAL. *Jak si počínat v kontaktu s policistou a strážníkem: policejní právo v otázkách a odpovědích*. 1. vyd. Brno: Liga lidských práv, 2010, 247 s. ISBN 978-80-8741-401-9.
CORDNER, Gary W. *Police administration*. 8th ed. Amsterdam: Elsevier, 2014, 545 s. ISBN 978-1-4557-3118-3.
ČERMÁK, Milan. *Bezpečnostní příprava*. 1. vyd. Praha: Armex, 2012, 298 s. ISBN 978-80-8745-120-5.
KOPECKÝ, Martin et al. *Zákon o obcích: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 356 s. ISBN 978-80-7552-376-1.
PORADA, Viktor a Květoň HOLCR. *Policejní vědy*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 345 s. ISBN 978-80-7380-314-8.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Libor Šnědar, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **15. ledna 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **18. května 2021**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 3. 6. 2021

Jméno a příjmení: Veronika Sedlářová

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem této práce je zpracování návrhů a možností pro zkvalitnění a zefektivnění činnosti Městské policie Valašské Meziříčí. Základem pro zpracování teoretické části bylo provedení kvalitativního výzkumu týkajícího se problematiky městské policie a také legislativní rešerše zákonů, které upravují postavení a činnost městské policie. V praktické části byla rozebrána a zhodnocena analýza činnosti Městské policie Valašské Meziříčí, což bylo klíčové pro následující část, a to zhotovení vhodných otázek pro rozhovor s vedoucími pracovníky již zmíněné policie. Stěžejní částí bakalářské práce bylo zhodnocení celých rozhovorů a zpracování samotných návrhů pro zlepšení činnosti městské policie. Této práce může využít samotná Městská policie Valašské Meziříčí anebo město Valašské Meziříčí.

Klíčová slova: obecní (městská) policie, strážník, veřejný pořádek, pravomoci, zákon

ABSTRACT

The aim of this work is the processing of suggestions and possibilities for improvement and streamlining of the Municipal Police Valašské Meziříčí activities. The basis for the processing of the theoretical part was to perform qualitative research on the municipal police issues as well as legislative research of laws that regulate the status and activities of the municipal police. In the practical part was explored and evaluated the activity analysis of the Municipal Police Valašské Meziříčí, which was crucial for the next part, namely the preparation of appropriate questions for an interview with the leaders of the already mentioned police. A crucial part of the bachelor's thesis was the evaluation of the interviews and processing the suggestions for improvement of the municipal police activities. This work can be used by the Municipal Police Valašské Meziříčí or the city of Valašské Meziříčí.

Keywords: municipal police, police officer, public order, powers, law

Chci velmi poděkovat panu JUDr. Liborovi Šnédarovi Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, za jeho čas, který mi věnoval stejně jako cenné rady a rovněž i Ing. Bc. Janovi Camřlovi, řediteli Městské policie Valašské Meziříčí, za ochotu, milý přístup a poskytnuté podklady.

Dále také děkuji mé rodině, všem blízkým a příteli za morální podporu a trpělivost, kterou mi poskytli při zpracování bakalářské práce, a které si nesmírně vážím.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA OBECNÍ POLICIE	13
1.1 ÚSTAVNÍ ZÁKONY	13
1.2 ZÁKON O OBECNÍ POLICII.....	13
1.3 TRESTNÍ ZÁKONÍK	14
1.4 DALŠÍ ZÁSADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY REGULUJÍCÍ ČINNOST OBECNÍ POLICIE	14
2 CHARAKTERISTIKA OBECNÍ POLICIE	16
2.1 ZŘÍZENÍ OBECNÍ POLICIE V ČR	16
2.2 ZŘÍZENÍ OBECNÍ POLICIE NA SLOVENSKU	17
2.3 POJEM A POSTAVENÍ OBECNÍ POLICIE A STRÁŽNÍKŮ.....	18
2.3.1 Místní působnost	18
2.3.2 Věcná působnost	18
2.4 ČINNOST OBECNÍ POLICIE	19
2.5 ŘÍZENÍ OBECNÍ POLICIE	21
2.6 FINANCOVÁNÍ OBECNÍ POLICIE	21
2.7 ZAMĚSTNANCI OBECNÍ POLICIE, STRÁŽNÍK A POLICISTA.....	21
2.7.1 Zaměstnanci obecní policie.....	21
2.7.2 Strážník	22
2.7.3 Policista	23
3 OPRAVNĚNÍ A POVINNOSTI PODLE ZÁKONA O OBECNÍ POLICII	24
3.1 POVINNOSTI	24
3.1.1 § 6 zákona o obecní policii.....	24
3.1.2 § 7 zákona o obecní policii.....	25
3.1.3 § 8 zákona o obecní policii.....	26
3.1.4 § 9 zákona o obecní policii.....	26
3.1.5 § 10 zákona o obecní policii.....	26
3.2 OPRAVNĚNÍ.....	27
3.3 POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ	28
3.4 POUŽITÍ SLUŽEBNÍ ZBRANĚ STRÁŽNÍKEM	29
4 SOUČINNOST OBECNÍ POLICIE	30
4.1 VZTAHY K ORGÁNŮM MĚSTA, MĚSTSKÉMU ÚŘADU A JINÝM OSOBÁM	30
4.2 OBECNÍ POLICIE A POLICIE ČR.....	30
4.3 OBECNÍ POLICIE A MINISTERSTVO VNITRA ČR.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	33

5	MĚSTSKÁ POLICIE VE VALAŠSKÉM MEZIŘÍČÍ	34
5.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	34
5.1.1	Organizační a personální záležitosti.....	34
5.1.2	Postavení a působnost MP	35
5.1.3	Profesní příprava, výcvik a kontrola strážníků	36
5.1.4	Technická vybavenost	37
5.1.5	Městský kamerový dohlížecí systém	37
5.2	POPIS ČINNOSTI MP VE VALAŠSKÉM MEZIŘÍČÍ	39
5.2.1	Přehled činností v letech 2015-2019	39
5.2.2	Asistenti prevence kriminality a domovníci-preventisté.....	42
5.2.3	Psovodi.....	43
5.2.4	Preventivní činnost MP	43
5.2.5	Nejčastěji řešené problémy	45
5.3	ÚZEMNÍ DĚLENÍ.....	45
5.4	ANALÝZA PŘESTUPKŮ V ROCE 2019.....	46
5.5	VYHODNOCENÍ ČINNOSTI MP VE VALAŠSKÉM MEZIŘÍČÍ	47
6	ROZHOVORY	49
6.1	ROZHOVOR 1	49
6.2	ROZHOVOR 2.....	51
7	ZHODNOCENÍ, NÁVRHY A DOPORUČENÍ	54
7.1	ZHODNOCENÍ.....	54
7.1.1	Pravomoci strážníků MP	54
7.1.2	Riziková místa města a jejich kontrola	55
7.1.3	Protialkoholní záchytná stanice.....	56
7.1.4	Preventivní činnost MP Valašské Meziříčí	57
7.2	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	57
	ZÁVĚR	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	63
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ	68
	SEZNAM TABULEK.....	69
	SEZNAM PŘÍLOH.....	70

ÚVOD

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou obecní policie se zaměřením na město Valašské Meziříčí s cílem nalézt možnosti pro zkvalitnění a zefektivnění činnosti Městské policie Valašské Meziříčí. Téma o obecní policii bylo zpracováno již několikrát a vždy na jiný způsob. Je vhodné zmínit například publikaci „Obecní policie“, která je vypracována několika experty a je zaměřená především na historii, zřizování, činnost, právní postavení, či na samotné řízení a organizaci obecní policie. Toto knižní vydání se řadí mezi jedno z prvních zpracování o obecní policii jako takové.

Z pohledu mnoha občanů je na obecní policii nahlíženo negativně, což je způsobeno averzí vůči policejním jednotkám. Obecní policie má však opodstatněnou roli nejen v oblasti pořádku, bezpečnosti a prevence v dané obci, ale je rovněž i nedílnou součástí integrovaného záchranného systému, správním orgánem a subjektem, jenž přímo zasahuje do práv a povinností třetích osob. Po přečtení této práce čtenář získá ucelený přehled informací o fungování obecní policie.

Práce je rozvržena na teoretickou a praktickou část a rovněž je doplněna o seznam použité literatury, seznam zkratk a příloh.

Teoretická část je rozčleněna do čtyř samostatných kapitol. V těchto kapitolách je přiblíženo a vysvětleno legislativní vymezení týkající se obecní policie od ústavních zákonů přes zákon o obecní policii, trestní zákoník až po právní předpisy regulující činnost obecní policie. Dále je zde objasněna charakteristika obecní policie, která uvádí pojmy jako zřízení obecní policie, její postavení, činnost, řízení, financování a v neposlední řadě také představuje zaměstnance obecní policie. Najdeme zde i popis oprávnění a povinností strážníků podle zákona o obecní policii, kterými se musí strážníci obecní policie řídit. Současně jsou uvedeny i donucovací prostředky a jejich použití spolu se služební zbraní. Poslední kapitola teoretické části se zabývá součinností obecní policie s orgány města, Policií ČR a Ministerstvem vnitra ČR.

Praktická část je rozdělena na tři další kapitoly, které jsou zaměřeny nejen na samostatnou analýzu Městské policie Valašské Meziříčí. Pro dosažení cíle bakalářské práce je nutné zjistit základní informace o Městské Policii Valašské Meziříčí, popsat její veškerou činnost, rozčlenit územní dělení, provést analýzu přestupků za rok 2019 a dále ze zjištěných údajů uskutečnit vyhodnocení její činnosti. Data o činnosti městské policie jsou znázorněny v tabulkách a obrázcích. Součástí praktické části jsou také polostrukturované rozhovory se

dvěma vedoucími pracovníky Městské policie Valašské Meziříčí. Poslední kapitolou je zhodnocení provedených rozhovorů zaměřeno především na oblasti, které souvisí s návrhy na zlepšení oné činnosti Městské policie Valašské Meziříčí. Na základě zjištěných poznatků jsou zobrazeny návrhy a doporučení vedoucí k možnému zkvalitnění a zefektivnění činnosti.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je najít možnosti, které povedou ke zkvalitnění a zefektivnění činnosti Městské policie ve Valašském Meziříčí. Na základě informací, kterých nabudu, budou vyhotoveny možnosti pro návrh na zlepšení činností, které by v případě uvedení do praxe směřovaly ke zdokonalení současné situace.

Práce je určena pro samotnou Městskou policii Valašské Meziříčí anebo také pro město Valašské Meziříčí, kteří mohou zjištěné informace zvážit a využít pro zlepšení činnosti Městské policie.

Vymezení hlavních pojmů a jejich vysvětlení začne v teoretické části této práce, které budou zpracovány hlavní metodou, a to literární rešerší. Tato metodika je podstatná zejména z důvodu ujasnění odborné terminologie k tématu, která je důležitá pro zpracování praktické části. Bude proveden průzkum nejen literárními ale i legislativními prameny, které budou zobrazeny na konci bakalářské práce v seznamu literatury. Následně budou uvedeny metody používané strážníky k poklesu kriminality, jako je městský dohlížecí kamerový systém nebo preventivní programy.

Touto prací bude prozkoumána činnost MP Valašské Meziříčí formou kvalitativního výzkum, kterým se shromáždí data v praktické části. Pomocí této metodiky bude provedena analýza činnosti a její následné zhodnocení.

Pro získání ucelených informací o činnosti MP bude proveden polostrukturovaný rozhovor s vedoucími pracovníky MP Valašské Meziříčí, kteří se podílí každodenně na činnosti MP. Tato metodika práce zvaná rozhovor neboli interview bude zobrazena v praktické části práce. Jedná se o metodicky vedený rozhovor, který má za výsledný přínos získání konkrétních informací, které budou ihned dále rozebírány. Otázky jsou zaměřeny na problémy, které by mohly vést ke zkvalitnění práce strážníků.

V neposlední řadě je také důležitá metoda, která byla aplikována v rámci návrhové a doporučující části. Po zpracování údajů z rozhovoru je nutné data zhodnotit a pomocí nich následně zrealizovat vhodné návrhy a opatření ke zlepšení činnosti MP Valašské Meziříčí.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA OBECNÍ POLICIE

V předválečném období byla činnost komunálních (obecních) policií ukotvena v různých služebních rádech, které si obce v tehdejší době upravovaly samy. Komunální policie nebyla jednomyslně uspořádána. Některé menší komunální policie byly omezeny výlučně na podporu četnictva. Pevný organizační řád měla města se znamenitě řízenou komunální policií (Historie četnictva a policie, © 2020). V současném období je však obecní policie typická svou jednotnou právní úpravou.

V této kapitole jsou zmíněny nejdůležitější právní normy, které se vážou na obecní policii a popisují její vznik, postavení, činnost a práva a povinnosti strážníků.

1.1 Ústavní zákony

Nejsilnějším a nejdůležitějším právním předpisem, který je třeba zmínit, je Ústava České republiky. Nezabírá se přímo problematikou obecní policie, avšak souvisí s ní určitými svými články. Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů (dále jen „Ústava“) v článku 8 zaručuje samosprávu územních samosprávných celků, tvořící podklad pro zřízení obecní policie v oblasti samostatné působnosti obce. Článek 99 Ústavy uvádí, že se Česká republika člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky. Článek 100 odst. 1 Ústavy popisuje územní samosprávné celky, které jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu (Česko, 1993).

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, zmiňuje že každý má právo na zachování lidské důstojnosti, cti, dobré pověsti a jména. Spolu s tímto zákonem je tedy spojen zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, který v § 6 odst. 1 uvádí, že strážník obecní policie je povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní, aniž by s touto činností vznikla bezdůvodná újma osobám druhým (Česko, 1993; 1991).

1.2 Zákon o obecní policii

Zákon o obecní policii je upraven podle zákona České národní rady č. 553/1991 Sb., ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“).

Zákon o obecní policii uvádí např. ustanovení o vzniku obecní policie, kdy oprávnění zřizovat obecní policii náleží do pravomoci a působnosti zastupitelstva obce. Takto činí

obecně závaznou vyhláškou (dle § 84 odst. 2 písm. o) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů). Je třeba zmínit, že zákon o obcích sice uvádí podrobně orgány obce, ale zařazení obecní policie k orgánům obce vymezuje zákon o obecní policii. Dále zákon o obecní policii popisuje skladbu obecní policie, zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, řízení obecní policie, povinnosti a oprávnění strážníků nebo i donucovací prostředky (Čermák et al., 2012, s. 248-281). Podrobnější popis zákona je uveden v dalších kapitolách.

1.3 Trestní zákoník

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, jenž podrobně vymezuje trestné činy, trestní sankce, trestní odpovědnost a oprávnění strážníka použít služební zbraň. Tento zákon také určuje jako úřední osobu i strážníka obecní policie a to v § 127 odst. 1 písm. e). Dále se v zákoně můžeme dočíst pojmů jako jsou úmysl, nedbalost, pachatel, spolupachatel, účastník či okolnosti vylučující protiprávnost činu. Nejen to je v trestním zákoníku uvedeno a detailně popsáno (Česko, 2009).

1.4 Další zásadní právní předpisy regulující činnost obecní policie

Česká republika má poměrně propracovanou strukturu právních předpisů, které se vážou na oblast obecní policie. Jedná se jak o zákony s dominující právní silou, tak i pouze o obecní vyhlášky, avšak vždy je daná oblast pečlivě rozepsaná a podrobná. Z právních předpisů je zřejmé, že postupy, metody, úkony či vztahy jsou v souladu se zákonem. Dalšími zásadními právními předpisy, které upravují postavení a činnost obecní policie jsou:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) opravňuje obecní policii zařadit do samostatné působnosti obce (Česko, 2000),
- vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii uvádí odborné předpoklady kladené na čekatele a strážníka a jejich výcvik, náležitosti přihlášky ke zkoušce, oprávnění zkušební komise a tajemníka, popis zkoušky, způsob ověřování strážníků nebo i popis stejnokroje strážníka (Česko, 2008),
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, stanovuje pracovněprávní vztahy strážníků obecní policie s výjimkou řízení obecní policie a subjektu zastupujícího obec v pracovněprávních vztazích (Česko, 2006),

- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii ČR“), upravuje vzájemnou spolupráci mezi Policií ČR, orgány obce a obecní policií při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku (Česko, 2008),
- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich definuje pojem co je to přestupek, pachatel, spolupachatel, popisuje řízení o přestupcích i ukládání pokut (Česko, 2016),
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů rozšiřuje pravomoci strážníků na pozemních komunikacích. Např. § 45 odst. 4 zmiňuje, že pokud je na pozemní komunikaci vozidlo považováno jako překážka provozu, rozhoduje o jeho odstranění policista anebo strážník obecní policie (Česko, 2000),
- zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), opravňuje strážníka obecní policie podle § 28 odst. 3 písm. b) nosit viditelně zbraň při plnění úkolů obecní policie (Česko, 2002),
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, definuje kompetence strážníka obecní policie v oblasti doručování písemností, předvedení osob v řízení před orgány obcí (Česko, 2004),
- jednotlivé závazné obecní vyhlášky v místě působnosti obecní policie.

2 CHARAKTERISTIKA OBECNÍ POLICIE

Před přijetím zákona o obecní policii obce sice mohly většinu úkolů zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku požadovat od příslušných útvarů Policie ČR, ale považovaly za potřebnější mít pod svou kontrolou a v možnostech operativního řízení vlastní preventivní i represivní sbor. Ten by právě mohl pomoci při naplňování jejich obecně společenských aktivitách v jejich regionu působení. Policie ČR tak dostala sesterskou organizaci, která tak z ní částečně sejmula dosud výsadní břemeno zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku (Macek a kolektiv, 2001, s. 107).

Částečnou definici územně příslušné obecní policie tvoří pak typické, nejčastěji vykonávané preventivní, osvětové či výchovné služební činnosti a do všeobecného povědomí ústí nejvíce frekventované služební zákroky a úkony. Obecnou charakteristiku obecní policie vystihuje zejména § 2 zákona o obecní policii, přičemž bezprostředně strážníkům určuje, na co se konkrétně zaměřují při zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku. Jedná se především o dohled, preventivní působení na dodržování obecně závazných právních předpisů, definujících ochranu veřejného pořádku (Macek a kolektiv, 2001, s. 108-109).

Cordner (2014, s. 3) hovoří o policejní správě, jakožto o výkonu řídicích povinností v policejních útvarech a implementací politik a programů souvisejících s kriminalitou, nepořádkem a veřejnou bezpečností. Dále také popisuje, že správci policie se musí interně zaměřit na řízení svých organizací a externě na problémy v jejich komunitách. Musí usilovat o efektivitu výkonu policejních povinností a efektivitu při dosahování cílů policejní práce.

V této kapitole je uvedeno obecné představení obecní policie, a to přesněji její zřízení i porovnání s obecní policií na Slovensku. Dále je zde přiblíženo postavení obecní policie, její činnost, řízení či financování. Jsou zde vymezeny také základní pojmy, jako je strážník, čekatel a policista.

2.1 Zřízení obecní policie v ČR

Kopecký et al. (2016, s. 97) definuje, že obec může nejlépe sama určit, zda je provoz obecní policie na území obce nezbytný a zda má obec dostatek finančních prostředků na zabezpečení její činnosti. Zákon, který upravuje zřízení obecní policie byl zmíněn již v předchozí kapitole. Jedná se o zákon o obcích. Obce mají možnost, nikoliv povinnost, zřídit obecní policii podle § 35a odst. 2 zákona o obcích.

Obecní policie je orgánem obce a je spojena s místní samosprávou. Zřizuje nebo zrušuje ji obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou dle § 84 odst. 2 písm. o) zákona o obcích (Kopecký et al., 2016, s. 196). Podle § 12 odst. 1 až 2 zákona o obcích musí být obecně závazné vyhlášky a nařízení obce vyhlášeny, což je podmínkou platnosti právního předpisu obce. Oznámení se provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů, přičemž dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Jestliže však není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy obce účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení (Kopecký et al., 2016, s. 33).

Vzhledem k funkcím, které vykonává obecní policie, ji lze řadit mezi veřejné ozbrojené sbory. Její působnost je ale na rozdíl od ostatních zásadně omezena na územní obvod dané obce a jen ojediněle může působit i na území jiných obcí. Strážníci jsou v pracovním poměru k obci, nikoli ve služebním poměru (Mates et al., 2009, s. 228).

Dle § 1a zákona o obecní policii je obecní policie tvořena zaměstnanci obce zařazenými do obecní policie, kteří

- a) splňují podmínky § 4 odst. 1 písm. a) až e) zákona o obecní policii, tedy splňují podmínky bezúhonnosti, spolehlivosti, jsou starší 18 let, zdravotní způsobilosti a dosáhli středního vzdělání s maturitní zkouškou (dále jen „čekatel“),
- b) splňují podmínky § 4 odst. 1 zákona o obecní policii, tedy splňují podmínky bezúhonnosti, spolehlivosti, jsou starší 18 let, zdravotní způsobilosti, dosáhli středního vzdělání s maturitní zkouškou a mají osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů (dále jen „strážník“),
- c) nejsou čekatelem nebo strážníkem.

(Čermák et al., 2012, s. 249, 256)

2.2 Zřízení obecní policie na Slovensku

Na Slovensku proběhlo téměř ve stejné době založení obecní policie, respektive vydání zákona, který upravuje její činnost a postavení. Jedná se o zákon SNR č. 564/1991 Zb. z 3. prosince 1991 o obecní policii ve znění novel a doplňků, jehož účelem bylo vymezit základní úkoly obecní policie, její organizaci a práva a povinnosti pracovníků obecní policie (Macek a kolektiv, 2003, s. 125).

I když se v té době jednalo o vzniku téměř stejné instituce v rámci jednoho státu, jsou zde patrné rozdíly v právní úpravě. Obecní policie je na Slovensku vyznačena jako pořádkový

útvár, který se jeví při zabezpečování obecních věcí veřejného pořádku, ochrany životního prostředí v obci a plnění úkolů, které vyplývají z všeobecných závazných nařízení obce, z usnesení obecního zastupitelstva nebo rozhodnutí starosty obce. Stejně jako zřízení tak i rušení obecní policie probíhá formou obecně závazného nařízení. Daný zákon rovněž udává, že v obcích, které jsou městy, plní funkce obecní policie městská policie (Macek a kolektiv, 2003, s. 125-126).

2.3 Pojem a postavení obecní policie a strážníků

Obecní policie je orgánem obce, jak již bylo zmíněno výše. Hlavní úlohou obecní policie je zaopatřování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Diferencujeme obecní policie, jež jsou zakládány obcemi, a městské policie, které jsou zřizovány městysy a městy. Z hlediska pravomocí ovšem není mezi obecní a městskou policií žádná diference. Odlišnost je pouze v názvu. V budoucnosti, je-li hovořeno o obecní policii, rozumí se tím i městská policie (Pojem a postavení obecní policie, © 2021).

2.3.1 Místní působnost

Macek a kolektiv (2001, s. 115) hovoří o tom, co se vlastně chápe pod pojmem místní záležitosti veřejného pořádku a co znamená tedy místní působnost obecní policie, jestliže říkáme, že zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku je její převládající úlohou. Vymezení místní záležitosti veřejného pořádku, jakožto tematický podklad pro činnost obecní policie, lze interpretovat jako to, co se odehrává v určitém místě, kdy však jsou (mohou být) obcí určena obecně závaznou vyhláškou další pravidla dodržování veřejného pořádku. Přičemž zakazují některá konání vystihována jako přestupek a jsou platná v konkrétní oblasti, při jejichž porušení následuje postižení (sankce). Místní působnost obecní nebo městské policie lze vyvodit ze samotného jejího názvu. Jedná se tedy působnost v dané obci, městě, statutárním městě, v hlavním městě Praze, začínající a končící jejich hranicemi nebo jejich katastrálním územím. Přináležitost k této obci je určena označením obce na služebních vozidlech konajících hlídkovou činnost, na uniformě strážníka apod. Strážník obce tedy nemůže v zásadě provádět úkony strážníka v obci druhé, aniž by rozvázal pracovní poměr s obcí první.

2.3.2 Věcná působnost

Věcná působnost obecní policie je určena jejich všeobecně přednostním úkolem, a to zajišťováním místních záležitostí veřejného pořádku, vycházející ze samotné působnosti

obce, zakladatele svého bezpečnostního aparátu. Kontrola nad lokálními záležitostmi veřejného pořádku je tedy kontrolou strážníka nad dodržováním těch ustanovení, která si obec určila v rámci místních záležitostí veřejného pořádku prostřednictvím obecně závazných vyhlášek, počítaje dohledem nad dodržováním dalších celorepublikově platných ustanovení o ochraně veřejného pořádku, což je nadřazeným posláním obecní policie v její praktické činnosti (Macek a kolektiv, 2001, s. 166-117).

Druhým hlavním zdrojem (oblastí), ze kterého vychází věcná kompetence obecní policie, je tedy působnost v událostech porušování veřejného pořádku jako takového vyplývající pro strážníky jak z jejich primárního zákona o obecní policii. Příkladem může být umožnění ukládat a vybírat v blokovém řízení pokuty za přestupky, jejich vyřízení je v působnosti obcí s odchylkou případů, kdy je k projednávání takových přestupků v blokovém řízení stanoven zvláštním zákonem druhý orgán, tak i z odkazu v tomto zákoně stanoveném (Macek a kolektiv, 2001, s. 117).

Macek a kolektiv (2001, s. 117-118) vymezují věcnou působnost obecní policie, jako souhrnně řečeno zajištění místních záležitostí veřejného pořádku, obzvláště vyjádřené dozorem strážníků na dodržování obecně závazných vyhlášek pro toto území stanovených. Věcnou působností obecní policie je taktéž odhalování přestupků strážníky.

2.4 Činnost obecní policie

Rozsah úloh, které jsou uloženy obecní policii, je vymezen taxativně, což posiluje míru právní jistoty a to, jestliže jde o policisty, tak i osoby, vůči nimž je konán zákrok či jiný úkon. Bude-li obecní policii v budoucnu uložen nový úkol, musí se vyskytnout v příslušné zákonné úpravě. Na druhé straně je formulace jednotlivých úloh a funkcí taková, že zabezpečuje dostatečně rozšířený právní rámec pro činnost obecní policie. Konkrétní úkoly v jednotlivých oblastech plní obecní policie odlišnými formami, obzvláště pak v rámci tzv. pořádkového dozoru (Mates et al., 2009, s. 231). Dále jsou blíže popsány jednotlivé činnosti, které jsou uvedeny v § 2 zákona o obecní policii.

Ochrana zabezpečení osob a majetku je v první řadě záležitostí Policie ČR, obecní policie se na ní podílí obzvláště, pokud se týká místních záležitostí veřejného pořádku. Dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, které náleží mezi skupinu nepřesných pojmů souvisejících s veřejným pořádkem. Jedná se o oficiálně neformalizované, přesto všeobecně akceptovaná pravidla chování, která je třeba zachovávat v zájmu klidného, nerušeného a slušného soužití lidí v daném místě, čase a situaci. Dále také obecní policie dohlíží na

dodržování obecně závazných vyhlášek, které obec vydává v samostatné působnosti a nařízení obce, které jsou v oblasti působnosti přenesené (Mates et al., 2009, s. 231).

Obdobně jako je tomu ohledně ochrany bezpečnosti osob a majetku, primární úkoly na úseku bezpečnosti a nepřetržitosti silničního provozu plní Policie ČR a obecní policie se zde podílí znovu především, pokud jde o místní záležitosti. Strážníci obecní policie můžou např. rozhodovat o odstranění vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti, nebo které představuje překážku provozu na pozemní komunikaci. S oprávněními obecní policie na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu souvisí povinnost obecní policie poslat do pěti pracovních dní náležejícímu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávu, že byla uložena pokuta v blokovém řízení, aby mohl být proveden záznam v registru řidičů pro účely protokolu bodů. Obecní policie se také podílí na dohlížení na dodržování zákonů i podzákonných právních předpisů, včetně obecně závazných vyhlášek a nařízení obcí a krajů. Koná tak zejména v rámci pořádkového dozoru (Mates et al., 2009, s. 232-233).

Dalšími činnostmi, kterými se obecní policie zabývá jsou:

- boj s kriminalitou v obci a její prevence,
- dohlíží na udržování čistoty v obci, jakožto péče o veřejný pořádek a životní prostředí,
- účast na odhalování přestupků i jiných správních deliktů, jejichž projednávání patří do působnosti obce,
- poskytnutí informací Ministerstvu vnitra týkající se počtu obecních policií, počtu strážníků a dalších zaměstnanců i jiné údaje.

(Mates et al., 2009, s. 233-235)

Pro porovnání s Velkou Británií, lze uvést popis činnosti, kterou přibližuje Villiers (2009, s. 81) a popisuje policejní službu jako britskou přední agenturu pro prevenci a snižování kriminality. Mimo jiné také vyšetřuje kriminalitu a reguluje provoz, ačkoli oba úkoly jsou nyní sdíleny s jinými agenturami. Policejní služba poskytuje obecnou přítomnost a rozsáhlou reakci na nepředvídaná nebezpečí každodenního života, jako jsou nehody, mimořádné události, katastrofy a útoky na veřejnou bezpečnost.

2.5 Řízení obecní policie

Jak jsem již zmínila, obecní policie je orgánem obce, který je zřizován v samostatné působnosti. Především starosta obce, zastupitelstvo obce a rada obce značně zasahují do jeho řízení a struktury (Vetešník, Chauer a Zídka, 2013, s. 36).

Podle § 3 zákona o obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem. Plnění některých úkolů při řízení obecní policie může zastupitelstvo obce svěřit určenému strážníkovi. Návrh na pověření může podat buď starosta, nebo člen zastupitelstva, který řídí obecní policii, a to zastupitelstvu obce. Takto akreditovaný může být jen strážník a akreditace se může týkat pouze specifických úkolů při řízení obecní policie (Čermák et al., 2012, s. 253).

Vetešník, Chauer a Zídka (2013, s. 36) zmiňují nutnost upozornit na značný rozdíl mezi pověřením určeného strážníka a osobou řídící. Určený strážník je vždy podřízen osobě řídící (starostovi obce, primátorovi, nebo pověřenému zastupiteli). Takto je to dáno v zákoně o obecní policii od jeho účinnosti.

2.6 Financování obecní policie

Marková (2000, s. 122) definuje výdaje na zajištění čistých veřejných statků, jimiž jsou především výdaje např. na bezpečnost či správu území. Tyto výdaje by měly být hrazeny výnosem z daní podle rozpočtového určení, popřípadě místními poplatky obce a dotacemi (transfery z rozpočtové soustavy). Na územní úrovni patří mezi výdaje na zajištění čistých veřejných statků např. výdaje na udržení veřejného pořádku a bezpečnosti (obecní policie či hasiči), veřejné osvětlení, veřejné komunikace, vlastní správu a další.

2.7 Zaměstnanci obecní policie, strážník a policista

Základní pojmy v oblasti obecní policie jsou strážník, čekatel a ostatní zaměstnanci. Dále i rozdíl mezi policistou a strážníkem. Těmto pojmům se věnuje tato podkapitola detailněji, než jak je zmíněno v kapitolách výše.

2.7.1 Zaměstnanci obecní policie

Nejprve je důležité vymezit členění zaměstnanců obecní policie, a to do tří skupin:

- *„jsou to strážníci, kteří splňují všechny podmínky § 4 zákona o obecní policii, včetně osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů,*

- dále tzv. čekatelé, kteří splnili podmínky podle § 4, avšak ještě nezískali osvědčení,
- a ostatní zaměstnanci, u nichž se nepředpokládá, že by měli plnit funkce strážníků (např. technickohospodářští zaměstnanci nebo osoby, které sledují kamerové systémy).“

(Čermák et al., 2012, s. 249)

Tabulka 1 Počet zaměstnanců OP v jednotlivých krajích ČR v r. 2020 (vlastní zpracování podle Ministerstva vnitra ČR: Statistické údaje o činnosti obecních policí, 2020)

Kraj	Počet zaměstnanců obce zařazených do OP/MP celkem	z toho strážníků	z toho čekatelů	z toho ostatních zaměstnanců
Hl. m. Praha	2 160	1 961	22	177
Jihočeský	418	373	4	43
Jihomoravský	1 032	825	9	199
Karlovarský	302	213	4	84
Královéhradecký	395	318	7	48
Liberecký	309	260	2	47
Moravskoslezský	1 509	1 314	5	191
Olomoucký	435	381	12	40
Pardubický	317	281	3	33
Plzeňský	451	388	9	54
Středočeský	881	775	9	97
Ústecký	1 087	864	13	210
Vysočina	234	193	2	39
Zlínský	365	315	3	47
Celkem ČR	9 895	8 461	104	1 309

Tabulka č. 1 zobrazuje počet zaměstnanců OP v jednotlivých krajích ČR v roce 2020. Česká republika měla v roce 2020 celkem 9 895 zaměstnanců OP. Nejvíce zaměstnanců OP se však nachází v hlavním městě Praze. S tématem této práce je vhodné se zaměřit na Zlínský kraj, kde bylo v roce 2020 celkem 365 zaměstnanců zařazených do OP. Z toho bylo 315 strážníků, 3 čekatelé a 47 ostatních zaměstnanců.

2.7.2 Strážník

Podmínky k tomu, aby jednotlivec mohl být strážníkem, musí být dodrženy po celou dobu a jejich ztráta má za důsledky odnětí, resp. zániknutí platnosti osvědčení. Podmínky bezúhonnosti, spolehlivosti, zdravotní způsobilosti a odborné způsobilosti, resp. získání

osvědčení vymezí zákon o obecní policii. Nepochybnou podmínkou také je, že dotyčný má plnou způsobilost k právním působnostem. Její pozbytí či omezení je argumentem k zániku platnosti osvědčení (Mates et al., 2009, s. 240).

Candigliota, Molková Foukalová a Kopal (2010, s. 16) uvádí že, strážník je stále zaměstnancem obce zařazeným do obecní policie, splňující veškeré zákonné podmínky, které se týkají této pozice. Oproti policisty nejsou jeho práva a povinnosti tak rozsáhlé a jsou uvedeny zákonem o obecní policii. Za úřední osobu je však pokládán i strážník.

Jak již bylo zmíněno, strážníci splňují podmínky dle § 4 dost. 1 zákona o obecní policii a jsou oprávněni vykonávat oprávnění strážníka. Dále mají také právo prokazovat příslušnost k obecní policii stanoveným postupem (Vetešník, Chauer a Zídka, 2013, s. 46).

2.7.3 Policista

Policista je úřední osobou působící u Policie ČR, kdy jsou úkoly policie plněny policisty, tedy členy policie a vedle toho jsou úkoly vykonávány občanskými zaměstnanci, tedy zaměstnanci, kteří spadají pod policii. Mezitím co ale zaměstnanci policie plní potřebné úkony či různá opatření v rámci své pravomoci výhradně ve své pracovní době, policisté tak v některých případech musí konat, i když nejsou právě ve službě. A právě jen policisté provádí policejní zákroky. Postavení policistů je vymezeno zákonem o Policii ČR a zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (Candigliota, Molková Foukalová a Kopal, 2010, s. 16).

Porada a Holcr (2011, s. 140-141) popisují, že podstatným osobním předpokladem uchazeče o policejní profesi je sociální zralost. Člověk porozuměl základnímu smyslu své existence, má v podstatě jasno o zaujetí svého postavení ve společnosti, začlenil se do základních sociálních a interakčních vazeb a respektuje a uznává normy společnosti. Dále se policistou může stát pouze psychicky vyspělý člověk, bez poruch všech psychických procesů, vlastností a stavů. Jelikož osoby s podprůměrnou inteligencí nejsou pro policejní profesi dostačující. Policejní profese vyžaduje i celkovou fyzickou vyspělost člověka, dobrý zdravotní stav i příjemný vnější vzhled.

Peters (2010, s. 57) hovoří o akutním a chronickém stresu z provozních (např. vystavení násilí, nepředvídatelnost) a organizačních (např. práce na směny, přesčasy, nedostatek podpory ze strany nadřízených) zdrojů, které zažívají policisté.

3 OPRÁVNĚNÍ A POVINNOSTI PODLE ZÁKONA O OBEČNÍ POLICII

V úvodu této kapitoly považují za nutné vytknout zejména tu skutečnost, že strážník může postupovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Občan naproti tomu může konat cokoli, co není zákonem zakázáno, jak je uvedeno v Listině základních práv a svobod nebo v Ústavě České republiky (Česko, 1993). Níže jsou detailně popsány povinnosti, oprávnění, použití donucovacích prostředků i použití služební zbraně.

3.1 Povinnosti

K vykonávání úkonů stanovených v zákoně o obecní policii jsou strážníkům přiznána určitá oprávnění a s nimi korespondující povinnosti. Obě tyto hlediska jejich činností představují jeden společný celek (Macek a kolektiv, 2001, s. 121). Povinnosti strážníků upravuje § 6 až § 10 zákona o obecní policii.

3.1.1 § 6 zákona o obecní policii

Dle § 6 je strážník povinen při provádění zákroků a úkonů dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní. Zákon strážníkům ukládá, aby zásahy byly provedeny jen v nezbytné míře. Mírou nezbytně nutnou se rozumí taková intenzita zásahu a s tím spojených prostředků, kdy je ještě zabezpečeno, že bude naplněn smysl zásahu a dojde při tom k co minimálnímu zásahu do práv osoby, vůči které zásah směřuje. Zároveň strážník nesmí připustit, aby osobám, vůči kterým postupuje, vznikla v souvislosti s touto činností bezdůvodná újma. Při plnění úkonů obecní policie má strážník postavení veřejného činitele, tomu pak musí odpovídat i jeho chování (Mates et al., 2009, s. 253-254).

Dále je strážník povinen před provedením každého zákroku nebo úkonu osobu poučit o jejich právech, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu dovolují. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, poučí strážník osobu ihned, jakmile to okolnosti dovolí (Mates et al., 2009, s. 255).

§ 6 odst. 3 zákona o obecní policii uvádí, že je strážník povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností podle tohoto nebo zvláštního zákona každému, kdo o ni požádá (Česko, 1991). Jestliže byla poskytnuta ze strany strážníka pomoc nad rámec zmíněných oprávnění, mohlo by být toto jednání pokládáno za nezákonný postup nebo nesprávný úřední postup. V této souvislosti je významná i spolupráce mezi obecní policií a státními orgány a orgány územních samosprávných celků a Policií České republiky. Pokud strážník obecní

policie zjistí, že by při poskytnutí pomoci činil jakýkoliv zákrok či úkon, ke kterému není oprávněn, je povinen neprodleně informovat o dané situaci Policii České republiky (Mates et al., 2009, s. 255).

3.1.2 § 7 zákona o obecní policii

Podle § 7 odst. 1 je strážník v pracovní době povinen učinit intervenci nebo úkon, nebo udělat jiné opatření, jestliže je páchán přestupek nebo trestný čin anebo pokud je oprávněně podezřelý z jejich páchání (Česko, 1991). Právní úprava rozlišuje povinnosti, které má strážník v pracovní době a mimo pracovní dobu. Mates et al. (2009, s. 256) připomíná, že v této situaci je nutné, že strážník může vykonávat svá zákonná oprávnění výhradně na území příslušné obce. Na území odlišné obce si může takto počínat pouze, byla-li uzavřena veřejnoprávní smlouva, kdy obecní policie dané obce vykonává svou působnost na území obce jiné.

I mimo pracovní dobu ve vyjmenovaných okolnostech musí strážník zasáhnout a učinit zákrok nebo jiné opatření. Primární podmínkou však je to, že je páchán trestný čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. Strážník si musí takto počínat v podstatě při každém jejich nebezpečí či ohrožení. Jiným opatřením se rozumí např. vyrozumění příslušného policejního útvaru, informování pracovníků správních orgánů, pracovníků požární ochrany nebo i přivolání rychlé lékařské pomoci. V případě, že musí strážník jednat rychle a rozhodovat neodkladně vzniklé situace, nemůže se identifikovat průkazem (zákon tu však myslí okolnosti, kdy se takto děje mimo pracovní dobu a strážník tak nemá stejnokroj s odznakem ani identifikačním číslem). Za takovýchto situací se strážník legitimuje ústním prohlášením „obecní policie“ nebo „městská policie“. Průkazem obecní policie se strážník identifikuje ihned, jakmile to okolnosti zásahu nebo jiného opatření připustí. Vzor průkazu obecní policie stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou (Mates et al., 2009, s. 256-257).

Kromě toho § 7 dále ukládá strážníkům povinnost při provádění zákroků, použít odpovídající výzvy, avšak pokud to povaha a okolnosti zákroku dovolují. Strážník před výzvou použije slova „Jménem zákona!“. Výzva musí směřovat ke konkrétní osobě. Pokud hrozí nebezpečí z prodlení kupříkladu ohrožení na životě či zdraví osob, nebo je to nezbytné pro taktiku zákroku (třeba při zneškodňování ozbrojeného pachatele), nemusí být v těchto případech výzva využita. Mimo to § 7 dává povinnost každému uposlechnout výzvy zakročujícího strážníka (Česko, 1991).

3.1.3 § 8 zákona o obecní policii

Tento paragraf uvádí, že:

- strážník nemusí provést zakročení nebo úkon k plnění úkolů podle tohoto či zvláštního zákona, jestliže
 - a) je pod vlivem užívaných léků nebo různých látek, které značným způsobem omezují jeho schopnost jednání,
 - b) k jeho uskutečnění nebyl odborně vzdělán ani vyškolen a charakter zákroku takové odborné nacvičení nebo vyškolení požaduje, nebo
 - c) je evidentní, že intervence nebo akt nemůže zdárně splnit,
- strážník neprovede zásah nebo úkon k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, pokud by jeho uskutečněním došlo k maření úkolů bezpečnostního sboru.

(Česko, 1991)

3.1.4 § 9 zákona o obecní policii

Strážník prokazuje příslušnost k obecní policii všemi uvedenými prostředky. Jsou jimi stejnokroj s odznakem obecní policie, identifikační číslo strážníka a název obce. Pokud vykonává pravomoc na území jiné obce podle uzavřené veřejnoprávní smlouvy, je povinen se na požádání prokázat navíc i písemným zmocněním této obce (Česko, 1991).

Zákon přímo předepisuje nošení odznaku na pravé straně prsou a identifikačního čísla pod odznakem. Nášivka s názvem obce je nošena na záloktí levého rukávu. Stejnkroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie musí obsahovat jednotné prvky. Stejnokroj nesmí být zaměnitelný se stejnokrojem příslušníků ozbrojených sil a veřejných ozbrojených i neozbrojených sborů a to policie, celníků nebo hasičů. Vzor odznaku stanovuje Ministerstvo vnitra vyhláškou (Mates et al., 2009, s. 260).

3.1.5 § 10 zákona o obecní policii

Tento paragraf zmiňuje, že je strážník povinen bez zbytečného odkladu informovat policii o důvodném podezření, že byl spáchán trestný čin. Taktéž je povinen zajistit místo trestného činu, aby tam nevstupovaly nepovolané osoby. Dále je strážník povinen nejpozději do 60 dnů oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek, jehož vyřízení patří do působnosti tohoto orgánu. Tyto zmíněné oznámení musí být doloženy důvody nebo důkazy, o které se podezření opírá (Mates et al., 2009, s. 261).

3.2 Oprávnění

Macek a kolektiv (2001, s. 126-127) uvádí, že oprávnění a povinnosti strážníků jsou určitým způsobem vzájemně propojeny. Jsou případy, kdy se často vážou, a to, když je provedení určitého oprávnění vázáno na předešlé nebo v opačném případě následné splnění konkrétní povinnosti, která nastává v případě provedení oprávnění. Seznam jednotlivých oprávnění určených zákonem o obecní policii je následující:

- oprávnění domáhat se vysvětlení (§ 11),
- právo dožadovat se poskytnutí informací z informačních systémů (§ 11a),
- oprávnění vyžadovat prokázání identity (§ 12),
- právo vymáhat od kohokoliv věcnou a osobní pomoc v určitých případech (§ 12a),
- oprávnění předvést osobu (§ 13),
- oprávnění vyzvat osobu k vydání zbraně a právo zbraň odejmout (§ 14),
- právo zakázat vstup na vyhrazená místa (§ 15),
- nárok zpřístupnit byt nebo jiný uzavřené místo (§ 16),
- právo vyzvat osobu k vydání věci a oprávnění věc zabavit (§ 17),
- oprávnění užít technický předmět k zabránění odjezdu vozidla (§ 17a),
- právo zabezpečovat přepravu osob do zdravotnického zařízení (§ 17b),
- oprávnění ke vstupu (§ 17c).

(Česko, 1991)

Strážník obecní policie může vyžadovat objasnění anebo vysvětlení od kohokoliv, kdo dle jeho úsudku může přispět buď k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku, popřípadě pachatele, nebo k odhalení jiného správního deliktu či ke zjištění skutečného stavu věci (Mates et al., 2009, s. 263).

Macek a kolektiv (2001, s. 128) hovoří o oprávnění strážníka vyzvat osobu, aby se v určitý čas dostavila na dohodnuté místo z důvodu sepsání zápisu o podaném vysvětlení. Ovšem tento zápis je většinou vyžadován přímo na místě. Vyzvaná osoba je povinna dané výzvě vyhovět. Jedinou výjimkou, kdy je možné vysvětlení odmítnout, je v případě, že by tímto

vysvětlením sobě, svému příbuznému, sourozenci, osvojení, osvojiteli, manželu nebo druhovi přivodila nebezpečí trestního stíhání nebo postih za přestupek.

Domáhat se prokázání totožnosti je strážník autorizován tehdy, pokud vůči osobě provádí úkon k plnění cílů obecní policie, pokud je osoba podezřelá ze spáchání trestného činu, přestupku či jiného správního deliktu anebo pokud člověk odpovídá popisu hledané osoby. Avšak na stanici Policie ČR může strážník předvést osobu jen ve vyjmenovaných případech stanovených zákonem o obecní policii (Kopal, 2001, s. 24).

3.3 Použití donucovacích prostředků

Macek a kolektiv (2001, s. 144) doplňují charakteristiku donucovacích prostředků: „Při výkonu svého poslání je obecní policie, (resp. strážníci), oprávněna zejména v souvislosti s prováděním služebních zákroků, k používání donucovacích prostředků. Donucovacích prostředků mohou strážníci užívat jen tehdy, když není možné zjednat právo jiným způsobem. Zákon o obecní policii taxativně stanoví výčet specifických donucovacích prostředků, přičemž cílem jejich použití je zabránit vzniku nebezpečí nebo zamezit konkrétním osobám v dalším jednání ohrožujícím zájmy uvedené v tomto zákoně.“

Donucovacími prostředky dle § 18 zákona o obecní policii jsou:

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek a jiný úderný prostředek,
- d) pouta,
- e) úder služební zbraní,
- f) hrozba namířenou služební zbraní,
- g) varovný výstřel ze služební zbraně,
- h) technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

Strážník má dle § 19 právo využít místo nebo vedle donucovacích předmětů rovněž psa. Nařízení tohoto zákona o donucovacích prostředcích se přitom aplikuje obdobně. Služební pes musí být způsobilý k použití prostřednictvím osvědčení od policie.

(Česko, 1991)

Oprávnění a možnost k použití donucovacích prostředků je dle Macka a kolektivu (2001, s. 147) možno v případech, kdy strážník provádí svou ochrannou funkci a zakročuje. V zájmu účinné právní ochrany osob před zneužíváním institutu donucovacích prostředků pak zákon jasně vymezí, kdy a za jakým účelem je strážník oprávněn tyto prostředky aplikovat. Jedná se o ochranu bezpečnosti jiné osoby, bezpečnosti své vlastní osoby nebo majetku. Dále např. v případě zabránění výtržnosti, zabránění rvačce, zabránění jiného jednání, jímž je narušován veřejný pořádek.

Strážník je podle § 18 odst. 5 rovněž nucen dbát na to, aby při použití donucovacích prostředků nečinil osobě újmu značně neúměrnou charakteru a nebezpečnosti jejího nezákonného jednání (Česko, 1991).

3.4 Použití služební zbraně strážníkem

Macek a kolektiv (2001, s. 150) definuje služební zbraň strážníka jako „Zákon o obecní policii stanoví, že služební zbraní, se kterou strážník disponuje po dobu výkonu služby, se rozumí krátká střelná zbraň, jejímž držitelem je podle zvláštních předpisů obec. Zvláštními předpisy se pro účely tohoto zákona v současnosti rozumí zákon o zbraních.“

4 SOUČINNOST OBECNÍ POLICIE

Tato kapitola se zabývá součinností obecní policie s ostatními orgány státu. Jedná se především o vztahy k orgánům města, městskému úřadu a jiným osobám, dále se zde řeší spolupráce mezi obecní policií a Policií ČR a současně i s Ministerstvem vnitra ČR.

4.1 Vztahy k orgánům města, městskému úřadu a jiným osobám

Vztah OP k orgánům města, městskému úřadu a k právnickým a fyzickým osobám upravuje zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů a obecně závazné vyhlášky města (Česko, 2000).

V pracovněprávních vztazích čekatelů (zaměstnanec obce umístěný do obecní policie, který splňuje všechny nutné podmínky jako strážník, s odchylkou toho, že doposud nesložil zkoušku z odborné způsobilosti, není vlastníkem osvědčení o vykonání stanovených odborných předpokladů strážníka a nemůže tedy zastávat povinnosti a oprávnění strážníka podle zákona, jak již bylo zmíněno výše), strážníků a dalších zaměstnanců obce zařazených do obecní policie, kteří zabezpečují zejména obslužné funkce, zastupuje obec starosta, jiný člen zastupitelstva nebo určený strážník, jestli mu tuto pravomoc svěřil zastupitelstvo obce (Zřizování obecní policie a její řízení, © 2021).

4.2 Obecní policie a Policie ČR

Vztahy OP a Policie České republiky upravuje zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (Česko, 2008).

Spolupráci obecní policie a Policie ČR při výkonu úkolů popisuje především § 16 zákona o Policii ČR, který uvádí, že soubor policie určený policejním prezidentem má možnost podepsat psanou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy se záměrem vymezení kolektivního chodu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Kompetentní krajské ředitelství může podepsat psanou koordinační dohodu s hlavním městem Prahou za účelem vymezení kolektivního postupu při zabezpečování místních problémů veřejného pořádku. Koordinační dohoda obsahuje především:

- formy a nástroje neustálé koordinace obce a útvaru policie při kontrole místních záležitostí veřejného pořádku v dané obci,
- úkoly obce a útvaru policie v oblasti prevence protiprávního jednáním porušující veřejný pořádek v obci,

- úkony obce a útvaru policie při nedodržení veřejného pořádku v obci,
- účast obce a obecní policie na zabezpečení plnění úloh,
- formy a prostředky hodnocení vykonaných úkolů a odstraňování případných zjištěných vad,
- dobu, na kterou je sjednávána,
- poskytování peněžních potřeb.

(Česko, 2008)

4.3 Obecní policie a Ministerstvo vnitra ČR

Jak již bylo zmíněno výše, obecní policie jsou zakládány obcemi v rámci jejich samostatné působnosti. Do této problematiky, s výjimkou zákonem stanovených případů, není ústřední orgán státní správy zmocněn jakýmkoliv způsobem zasahovat (Úvod do problematiky obecní (městské) policie, © 2021).

Z toho důvodu Ministerstvo vnitra České republiky podle zákona o obecní policii pouze:

- legalizuje odborné předpoklady strážníka,
- vydává a odebírá osvědčení,
- vede informační systémy nezbytné k plnění zákonem stanovených úloh týkající se
 - zápisů o zkoušce,
 - formulářů o přihlášení čekatelů a strážníků k testování,
 - strážníků,
 - potvrzení,
 - obecních policií, které vznikly anebo byly zrušeny,
 - množství strážníků,
 - výkonu obecních policií.

(Česko, 1991)

V souladu s § 18 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, Ministerstvo vnitra informuje, že podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. c) zákona o obecní policii vede neveřejný informační systém

„Strážník“. Záměrem je zpracovat osobní údaje strážníků pro nezbytnosti správy zkoušek z odborné způsobilosti. Slouží také pro vydání osvědčení o vykonání stanovených odborných dispozicí. Osobními údaji jsou jméno, příjmení, rodné příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu strážníka. Informace se zachovávají po celou dobu pracovního poměru strážníka a posluhují výhradně pro potřeby Ministerstva vnitra (Úvod do problematiky obecní (městské) policie, © 2021).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MĚSTSKÁ POLICIE VE VALAŠSKÉM MEZIŘÍČÍ

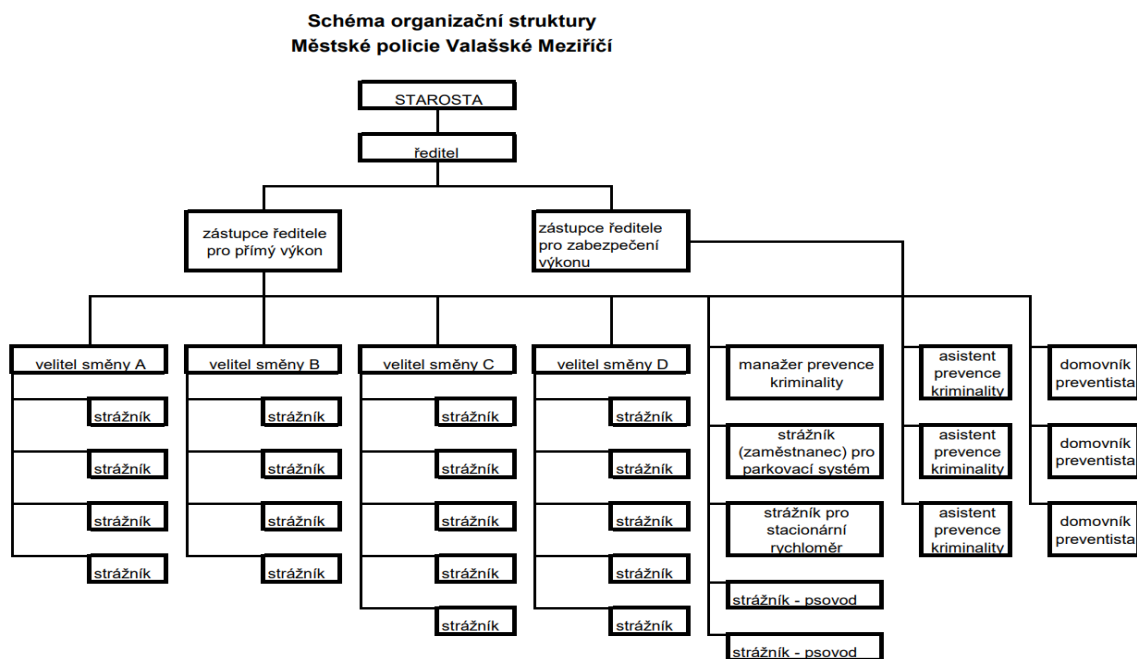
5.1 Základní informace

Při zjišťování základních údajů jsem vycházela ze zdrojů poskytnutých přímo Městskou policií Valašské Meziříčí, tedy z Organizačního řádu Městské policie Valašské Meziříčí (dále jen „organizační řád“), také z Pracovního řádu Městské policie Valašské Meziříčí (dále jen „pracovní řád“) a ze Směrnice o ochraně osobních údajů v městském kamerovém dohlížecím systému ve Valašském Meziříčí. Činnost MP jsem charakterizovala z nejnověji dostupné Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí za rok 2019.

Organizační řád je základním vnitřním předpisem upravujícím vnitřní organizaci MP Valašské Meziříčí. Právě tato norma stanovuje postavení a působnost MP, její vztah k orgánům města Valašské Meziříčí a jiné vnější vztahy, vnitřní členění, náplň činnosti jednotlivých zaměstnanců a zásady vnitřního styku. Tento organizační řád je závazný pro všechny zaměstnance Města Valašské Meziříčí, zařazené do MP.

5.1.1 Organizační a personální záležitosti

MP tvoří zaměstnanci města zařazení do MP – strážníci a ostatní zaměstnanci. Ostatní zaměstnanci zabezpečují administrativní a jiné práce. Níže uvedené schéma organizační struktury MP vyjadřuje systém řízení MP, postavení strážníků a ostatních zaměstnanců MP.

Obrázek 1 Schéma organizační struktury MP Valašské Meziříčí (vlastní zpracování podle Organizačního řádu Městské policie Valašské Meziříčí, 2020)

Z obrázku č. 1 vyplývá, že MP ve Valašském Meziříčí má 36 zaměstnanců. Ředitel MP (určený strážník) je podřízený starostovi města Valašské Meziříčí a má 2 zástupce, kteří ho zastupují v jeho nepřítomnosti. Jedná se o zástupce ředitele pro přímý výkon a zástupce ředitele pro zabezpečení výkonu. V době nepřítomnosti ředitele MP jsou nadřizení všem zaměstnancům města, zařazených do MP a řídí činnost MP.

Tabulka 2 Počet zaměstnanců MP Valašské Meziříčí v r. 2019 (*vlastní zpracování podle Výroční zprávy MP Valašské Meziříčí, 2020*)

Počet zaměstnanců obce zařazených do MP k 31. 12. 2019 celkem	36
z toho strážníků	28
z toho čekatelů	1
z toho ostatních zaměstnanců – manažer prevence kriminality, asistenti prevence kriminality	7
Věková struktura strážníků a čekatelů MP k 31. 12. 2019	29
21-30	3
31-40	9
41-50	8
51-60	9
61 a více	0
Nejvyšší dosažené vzdělání strážníků a čekatelů MP k 31. 12. 2019	29
střední bez maturity	0
střední s maturitou	22
vyšší odborné	2
vysokoškolské	5

Tabulka č. 2 doplňuje obrázek č. 1, kterým bylo schéma organizační struktury MP. Tato tabulka tedy rozšiřuje informace o počet zaměstnanců zařazených do MP, uvádí věkovou strukturu strážníků a čekatelů MP a zobrazuje také nejvyšší dosažené vzdělání strážníků a čekatelů MP Valašské Meziříčí. Všechny údaje tabulky jsou k 31. 12. 2019. MP tvoří 28 strážníků, 1 čekatel, 1 manažer prevence kriminality, 3 asistenci prevence kriminality a 3 domovníci-preventisté. Nejvíce strážníků má na MP 31-40 let a 51-60 let. 8 strážníků má 41-50 let a pouze 3 strážníci nemají více jak 30 let. 76 % strážníků má nejvyšší dosažené vzdělání střední s maturitou, 2 strážníci mají vyšší odborné vzdělání a 5 strážníků má nejvyšší dosažené vzdělání vysokoškolské.

5.1.2 Postavení a působnost MP

Jak již bylo zmíněno v teoretické části této práce, MP je dle zákona o obecní policii orgánem města zabezpečujícím místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a činí

další úkoly, stanovené zákonem o obecní policii nebo jiným zvláštním zákonem. Zejména hlídá dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení Města Valašské Meziříčí, dohlíží také na dodržování pravidel občanského soužití, podílí se na kontrole na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, koná kontrolu nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci. Je důležité zmínit, že MP není právnickou osobou.

Postavení a působnost MP upravuje již zmíněný zákon o obecní policii a obecně závazná vyhláška Města Valašské Meziříčí č. 2/2011 o zřízení Městské policie.

Územní obvod, ve kterém MP vykonává svou činnost, je vymezen katastrálním územím města Valašské Meziříčí, na němž vykonává město svou působnost, případně na katastrálním území obcí, se kterými má město Valašské Meziříčí uzavřenou veřejnoprávní smlouvu (vlastní zpracování na základě Organizačního řádu MP Valašské Meziříčí, 2020).

5.1.3 Profesionální příprava, výcvik a kontrola strážníků

Zaměstnavatel je povinen zajistit školení čekatele, a to ve vzdělávacím zařízení s akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které slouží k přípravě k činnostem strážníka městské policie. Zaměstnavatel je dále povinen před zkouškou obstarat u čekatele trénink a školení k používání donucovacích prostředků a uskutečnění oprávnění podle tohoto nebo zvláštního zákona. Výcvik se provádí ve vzdělávacím zařízení nebo jej uskuteční policie v souladu s dohodou mezi zaměstnavatelem a policií. Náklady školení a výcviku hradí zaměstnavatel. Blíže je odborná způsobilost a vzdělávání strážníků řešeno zákonem o obecní policii (vlastní zpracování podle Pracovního řádu MP Valašské Meziříčí, 2020).

Z Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí z roku 2019 vyplývá, že k zajištění další odborné připravenosti strážníků MP Valašské Meziříčí jsou tiito vysíláni k proškolení z použití donucovacích prostředků a sebeobrany odborným školitelem. Po proškolení strážníci obdrží certifikát. Pravidelný výcvik a přezkoušení ve střelbě ze služební zbraně byl zajištěn v roce 2019 na střelnici v Poličné. Strážníci pravidelně procházejí přezkoušením z fyzické kondice. V roce 2019 strážníci MP Valašské Meziříčí opětovně prošli psychologickým školením vedeným MUDr. PhDr. Miroslavem Orlem, Ph.D. a PaedDr. et Mgr. Věrou Facovou zaměřeným na zvládání stresu, předcházení vyhoření situací při plnění úkolů a prevence syndromu vyhoření za využití řešení modelových situací a nácviku komunikačních technik při styku s konfliktními osobami. Strážníci byli také seznámeni se základy krizové intervence a psychiatrického minima.

Stejně jako v předchozích letech i v průběhu roku 2019 prováděl ředitel MP a jeho zástupci kontrolní činnost. Nad rámec běžné kontrolní činnosti bylo provedeno 49 kontrol s orientací na zajištění plnění úloh MP individuálními směnami a strážníky, včetně kontroly požívání alkoholických nápojů v pracovní době. Závažná porušení ředitel ani jeho zástupci nezjistili, avšak drobné nedostatky se objevily a obratem byly odstraněny. O objevených nedostacích pak byli poučeni všichni strážníci MP na poradách, kde byli také seznamováni i s novými či novelizovanými právními předpisy a prioritami v činnosti MP (vlastní zpracování na základě Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020).

5.1.4 Technická vybavenost

Strážníci MP Valašské Meziříčí jsou v dnešní době již velmi dobře vybaveni. Díky technickému vybavení jsou schopni řešit rychle a včas vzniklé problémy, a to nejen v oblasti bezpečnosti. Strážníci mají k dispozici přístroje na měření hluku, rychlosti, defibrilátor, mobilní telefony, minikamery a tablety, které se staly nedílnou součástí policejní práce. Strážníci mohou také využívat mobilní aplikace, a to například k ukládání přestupků do informačního systému MP, k fotodokumentaci, lustraci osob či vozidel. Pokud má u sebe strážník mobilní telefon či tablet, má v rukou pracovní nástroj odpovídající požadavkům dnešní doby.

Vybavení každého strážníka umožňuje eliminovat agresivního člověka nebo na místě zjistit požadované zkoušky například na alkohol. Mimo jiné mohou také strážníci pomoci při odchyty zatoulaných zvířat či řešení dopravních problémů. Bez výše zmíněných „chytrých zařízení“ se strážníci již dnes neobejdou (Informační brožura Městské policie Valašské Meziříčí, © 2019).

5.1.5 Městský kamerový dohlížecí systém

Nejen stacionární radary přispívají ve Valašském Meziříčí k zaopatření významnější bezpečnosti obyvatel a návštěvníků. Město má také k dispozici ještě další samostatné kamerové systémy a z hlediska bezpečnosti se s ním ve Zlínském kraji může rovnat pouze město Zlín.

Účelem instalace městského kamerového dohlížecího systému (dále jen „MKDS“) bylo a stále je:

- zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- předcházení a odhalování pouliční kriminality a vandalismu,

- zajišťování bezpečnosti občanů a návštěvníků města,
- monitoring rizikových zájmových lokalit města v denní i noční době,
- monitoring bezpečnosti silničního provozu (vlastní zpracování podle Směrnice o ochraně osobních údajů v městském kamerovém dohlížecím systému ve Valašském Meziříčí, 2018).

Neustálé sledování snímaných záběrů zabezpečuje stálá služba MP, která má oprávnění k monitoringu záběrů stacionárních kamer v on-line režimu a k prohlížení historie záznamů z těchto kamer MKDS.

Obrázek 2 Městský kamerový dohlížecí systém ve Valašském Meziříčí (*Informační brožura Městské policie Valašské Meziříčí, © 2019*)

V roce 2016 radnice města Valašské Meziříčí začala s modernizací MKDS. V současné době má MP k dispozici 21 kamerových bodů s více než 60 kamerami, které zobrazuje obrázek č. 2. V uplynulých čtyřech letech radnice za modernizaci a rozšíření MKDS zaplatila zhruba 4,5 milionu Kč. V úzké kooperaci městské a státní policie, přerostla objasněnost kriminálních činů ve Valašském Meziříčí 70 %, jak dokládají statistiky Policie ČR. (Valašské Meziříčí má špičkový kamerový systém, © 2019)

5.2 Popis činnosti MP ve Valašském Meziříčí

MP Valašské Meziříčí sehrává nezastupitelnou roli v systému bezpečnosti ve městě a značnou měrou přispívá jak k eliminaci nápadu trestné činnosti v úzké součinnosti s Policií České republiky, tak zejména při zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku. Činnost MP nelze vyjádřit jen statisticky, ale je třeba zdůraznit, že přítomnost uniformovaných strážníků má podstatný vliv na pocit bezpečí občanů. Pocitu bezpečnosti občanů přispívá taktéž přítomnost asistentů prevence kriminality v ulicích města a domovníků-preventistů ve vybraných lokalitách.

Díky novelám zákona o obecní policii a dalších souvisejících právních předpisů se v posledních letech značně rozšířily pravomoci strážníků a s tím souvisí i zcela zřejmý nárůst povinností a nároků na výkon MP.

V roce 2019 byla stále provozována služba SOS Senior, sloužící seniorům a imobilním občanům města v tísní k přivolání hlídky MP stiskem nouzového tlačítka, použita občany v 96 případech (vlastní zpracování podle Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020).

5.2.1 Přehled činností v letech 2015-2019

Tabulka 3 Přehled přestupků a dalších činností MP Valašské Meziříčí v letech 2015-2019
(vlastní zpracování podle Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020)

Činnost	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
rozpočet schválený Zastupitelstvem města (v tis. Kč)	15 194	16 140	17 544	19 122	21 676
celkem zjištěno + řešeno přestupků	3 885	9 870	19 744	22 452	31 813
blokově řešeno přestupků	1 431	2 785	2 266	2 082	2 829
celková částka za blokové pokuty v Kč	479 100	931 750	753 150	728 450	648 000
z toho blokově na místě v Kč	341 000	645 550	534 250	503 850	421 000
z toho blokově složenkou v Kč	138 100	286 200	218 900	224 600	227 000
počet uložených blokových pokut složenkou	178	227	179	126	118
přestupky řešeny domluvou (v roce 2018 napomenutím)	2 100	2 181	962	21	1 463
přestupky oznámeny správním orgánům	354	4 904	16 744	18 922	27 888
MKDS celkem zjištěno přestupků a trestných činů	15	14	34	58	96

S každoročním nárůstem počtu strážníků a zaměstnanců MP roste i její rozpočet. Rozpočet MP Valašské Meziříčí tvoří z velké části náklady na mzdy zaměstnanců a odvody z nich. Podle tabulky č. 3 rozpočet od roku 2015 do roku 2019 vzrostl téměř o 42 %.

Tabulka č. 3 ukazuje přehled řešených přestupků a dalších činností MP Valašské Meziříčí v letech 2015-2019. Již z prvního pohledu na tabulku je jasné, že počet všech přestupků od roku 2015 vzrostl, a to téměř o desetinásobek. Toto by se dalo spojit se vznikem radarového měření na stacionárních místech ve Valašském Meziříčí.

Dále tabulka č. 3 vykazuje, že v roce 2019 MP uložila 2 829 blokových pokut, které jsou vyčísleny celkem na 648 000 Kč, je to však menší částka než v předešlém roce 2018, kdy byla vybrána celková částka za blokové pokuty ve výši 728 450 Kč. Z tabulky je možné také vyčíst fakt, že strážníci MP řeší blokové pokuty většinou na místě. Nejvyšší vybraná celková částka za blokové pokuty dosáhla téměř 1 mil. a to v roce 2016. Počet přestupků, které jsou oznamovány správním orgánům stále roste, jak můžeme vidět v porovnání s rokem 2015, kdy se jednalo o 354 oznámení správním orgánům o přestupcích s rokem 2019, kdy MP provedla 27 888 oznámení.

Zřízení a stálé zdokonalování městského kamerového dohlížecího systému je značnou výhodou a nápomocí při zajišťování bezpečnosti a odhalování přestupků a trestných činů. Pouze přes tento systém bylo v roce 2019 zjištěno 96 přestupků a trestných činů.

Tabulka 4 Přehled činností MP Valašské Meziříčí v letech 2015-2019 *(vlastní zpracování podle Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020)*

Činnost	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
telefonické žádosti od občanů	3 392	3 527	3 793	3 943	3 788
provedení odchytlů toulavých zvířat	107	156	149	134	143
předvedení osob (PČR + správní orgán)	81	58	54	46	64
kontrola osoby	174	141	231	263	244
kontrola restaurací	739	1 020	826	951	896
použití donucovacích prostředků při zákroku	31	27	28	26	43
nálezy věcí	94	216	173	209	328
doručení písemností na základě požadavku správního orgánu	136	93	63	43	56
prošetření pobytu na základě požadavku správního orgánu	48	38	52	76	61
počet zjištěných závad	142	173	223	220	306

Další činnosti, kterými se MP zabývala mezi lety 2015 až 2019, zobrazuje tabulka č. 4. Jednotlivé činnosti, které MP řešila jsou:

- telefonické žádosti od občanů,
- odchyt toulavých zvířat,
- předvedení osob Policii ČR nebo správnímu orgánu,
- kontrola osoby,
- kontrola restaurací,
- použití donucovacích prostředků při zákroku,
- nálezy věcí,
- doručení písemností na základě požadavku správního orgánu,
- prošetření pobytu na základě požadavku správního orgánu,
- počet zjištěných závad.

Z tohoto výčtu činností z tabulky č. 4 řešila MP nejvíce telefonické žádosti od občanů. V průměru zmíněných let se jedná o 3 689 telefonátů za rok. Další nejčastější činností je kontrola restaurací, kterou strážníci provedou za rok průměrně 886krát.

Další činností, kterou se MP Valašské Meziříčí zabývá je zajišťování ztrát a nálezů věcí. V roce 2019 bylo podle tabulky č. 4 celkem 328 nálezů, což je nejvíce za posledních 5 let. Odchytu toulavých zvířat se věnuje MP Valašské Meziříčí také. Jen v roce 2019 jich bylo 143, mezi nimi nechyběli ani volně pobíhající koně nebo ovce.

Tabulka 5 Součinnost MP s ostatními složkami státu v letech 2015-2019 *(vlastní zpracování podle Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020)*

Činnost	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
na PČR předáno přestupků a trestných činů	72	158	181	104	113
na PČR předány hledané osoby	4	5	2	4	8
výjezdy MP na žádost PČR	34	231	216	323	284
součinnost s PČR	72	158	164	153	178
oznámení OSPOD	11	23	16	12	18
přivolána RZS + HZS Zlínského kraje	56	63	92	44	62

Tabulka č. 5 uvádí činnosti spojené s ostatními složkami státu v letech 2015-2019, a to s Oddělením sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), s Rychlou záchrannou službou či Hasičským záchranným sborem Zlínského kraje anebo ve většině případů s Policií ČR. Součinnost s Policií ČR je u MP Valašské Meziříčí téměř na denním pořádku. Od roku 2015 se tato součinnost zvyšuje a v roce 2019 se MP podílela s Policií ČR na 178 případech či záležitostech. S Policií ČR také řeší předávání přestupků a trestných činů, kterých za zmíněných 5 let bylo průměrně 126 za rok a předávání hledaných osob na Policii ČR v roce 2019 bylo 8. Výjezdů na žádost Policie ČR provedla MP průměrně 218 ročně.

Tabulka č. 5 také zobrazuje kolik bylo provedeno oznámení na OSPOD a přivolání RZS a HZS Zlínského kraje. Oznámení na OSPOD bylo v roce 2019 učiněno 18 a přivolání RZS a HZS v roce 2019 uskutečnila MP 62krát, avšak nejvíce potřeby záchranných složek bylo v roce 2017.

Tabulka 6 Činnost spojená s návykovými látkami v letech 2015-2019 *(vlastní zpracování podle Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020)*

Činnost	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
převoz do protialkoholní záchytné stanice	20	33	23	32	43
orientační drogový test	3	28	54	48	62
orientační dechová zkouška	176	142	148	165	171

Tabulka č. 6 se zabývá činnostmi MP spojenými s převozem osob do protialkoholní záchytné stanice v Kroměříži, s provedením orientačních drogových testů či dechových zkoušek v letech 2015-2019. Z těchto činností je nejpočetnější uskutečnění orientačních dechových zkoušek. Za rok 2019 provedla MP dechových zkoušek 171 a v průměru jich MP vykonává 160 ročně. Překvapujícím zjištěním této analýzy činnosti MP je počet převozů do protialkoholní záchytné stanice, které strážníci MP vykonávají. Od roku 2015 se počet převozů zvýšil dvojnásobně a počet stále stoupá. V roce 2019 bylo provedeno 43 převozů do protialkoholní záchytné stanice.

5.2.2 Asistenti prevence kriminality a domovníci-preventisté

Z organizačního řádu MP Valašské Meziříčí (2020) vyplývá, že asistenti prevence kriminality a domovníci-preventisté jsou podřízeni řediteli MP a jeho zástupci. Jedná se o zaměstnance Města Valašské Meziříčí, zařazené do MP, kteří pracují na jednotlivých projektech prevence kriminality. Plní úkoly spojené s prevencí kriminality dle pokynů

nadřízených. Se strážníky spolupracují v rozsahu ustanovení své náplně práce a dle pokynů nadřízených pracovníků. Pravidelně informují nadřízené o zjištěních v rámci výkonu pracovních činností. Domovníci-preventisté plní úkoly spojené s prevencí kriminality dle pokynů nadřízených, zejména ve vztahu k sociálně vyloučeným lokalitám a bytovým domům nacházejících se v těchto lokalitách.

Tři asistenti prevence kriminality a tři domovníci-preventisté jsou značnou posilou MP. Asistenti prevence kriminality působí na celém území města, avšak činnost domovníků-preventistů je vázána především na konkrétní problémové lokality. Dohlíží na bezpečnost dětí a silničního provozu poblíž škol, řeší problémy související s narušováním občanského soužití, navazují kontakty s problémovými jedinci a dohlíží na bezpečnost na úřadu práce a v budově městského úřadu na Zašovské ulici (Informační brožura Městské policie Valašské Meziříčí, © 2019).

Nenosí však uniformy strážníků MP, mají jednotné černé oblečení s nápisem „Asistent prevence kriminality“ nebo „Domovník-preventista“.

5.2.3 Psovodi

Dva policejní psi – německý ovčák a americký pitbulteriér strážníky doprovázejí zvláště při nočních službách nebo při sportovních akcích většího typu. Oba služební psi jsou pravidelně nasazováni do směn. V roce 2018 za sebou měli více než 30 úspěšných zákroků. Přítomnost psa působí preventivně a napomáhá předcházení vyhrocení situace při úkonech nebo zákrocích strážníků (Informační brožura Městské policie Valašské Meziříčí, © 2019).

5.2.4 Preventivní činnost MP

Ministerstvo vnitra ČR vyhláší každoročně Program prevence kriminality k poskytování podpory v podobě dotací ze státního rozpočtu, který slouží pro uskutečnění specifických preventivních plánů a činností v ČR. Program dlouhodobě napomáhá stavové prevenci, která se nepodporuje z jiných odvětví a současně v rámci příspěví na projekty z resortu sociální prevence či informování občanů doplňuje místa, které nejsou hrazeny jinými dotačními tituly (Informační brožura Městské policie Valašské Meziříčí, © 2019).

Z Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí z roku 2019 lze vyčíst, že MP má v prevenci sociálně patologických jevů nezastupitelnou roli. Městské policii je také dána zákonnou úpravou jako jeden ze základních úkolů. Na tuto činnost byli ve Valašském Meziříčí vyčleněni tři strážníci.

Základem preventivní činnosti je především záměrně oslovovat děti a mládež pomocí metodicky zpracovaných preventivních programů se zaměřením na rizikové chování a základy právního vědomí.

V průběhu let byly besedy rozšířeny i na střední školy, učiliště a gymnázium se zaměřením na základy právního vědomí mládeže. Preventivní program je připraven i pro seniory, jelikož neustále přibývalo žádostí o jejich uskutečnění. Pro seniory jsou připraveny programy s názvem:

- Bezpečí a ochrana života a majetku,
- Jak se bezpečně chovat doma i na ulici,
- Jak lze předcházet rizikovým situacím.

Pro členy Klubu seniorů se realizují ve spolupráci s HZS besedy, kde senioři dostanou nejen rady a informace, připraveny jsou pro ně také praktické dárky, například v podobě bezpečnostních řetízků na dveře a pepřových sprejů, které mohou použít ke zvýšení vlastní bezpečnosti.

V průběhu roku je nedílnou součástí prevence účast na různých dopravních soutěžích, které pořádají základní školy či jiná zařízení. Zvláštní kapitolou byly kurzy sebeobrany pro ženy a dívky, pro profesní skupiny a pro seniory.

Pro občany Města Valašské Meziříčí jsou každoročně uskutečňeny preventivní akce zaměřené na nesprávné chování cyklistů, chodců, bezpečnost při nakupování aj.

Tabulka 7 Počet preventivních akcí MP Valašské Meziříčí mezi lety 2015-2019 (*vlastní zpracování na základě Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020*)

Rok	Počet preventivních akcí
2015	138
2016	86
2017	92
2018	135
2019	141

Dle tabulky č. 7 je vhodné zmínit, že MP Valašské Meziříčí má velký rozsah činností týkajících se prevence ve Valašském Meziříčí. Nejvíce preventivních akcí se však uskutečnilo v roce 2019, a to celkem 141 akcí. V roce 2015 proběhlo také velké množství zmíněných preventivních akcí, jednalo se o 138 preventivních aktivit.

V roce 2018 byl z dotačního titulu realizován například projekt „Valašské Meziříčí – Bezpečná lokalita“, který vznikl ve spolupráci městské policie, Diakonie ČCE-střediska ve Valašském Meziříčí a Hasičským záchranným sborem Zlínského kraje, a který finančně podpořilo ministerstvo vnitra dotací ve výši 77 000 Kč. Hlavním cílem projektu bylo zvyšování pocitu bezpečí veřejnosti a snižování míry páchaní trestné činnosti u cílových skupin, jmenovitě u žen, seniorů, osob se zdravotním postižením a veřejnosti obecně (Informační brožura Městské policie Valašské Meziříčí, © 2019).

5.2.5 Nejčastěji řešené problémy

V této podkapitole vycházím z údajů získaných prostřednictvím rozhovorů, které jsou součástí této práce.

Mezi nejčastější problémy, které MP Valašské Meziříčí řeší, patří:

- přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle zákona č. 361/2000 Sb.,
- přestupky proti veřejnému pořádku podle zákona č. 251/2016 Sb.,
- přestupky proti majetku podle zákona č. 251/2016 Sb.,
- přestupky proti občanskému soužití podle zákona č. 251/2016 Sb.,
- porušování obecně závazných vyhlášek města Valašské Meziříčí.

5.3 Územní dělení

Tabulka 8 Územní rozdělení oblastí MP Valašské Meziříčí, 2017 (vlastní zpracování podle Města Valašské Meziříčí: Územní dělení, © 2019)

Oblast	Lokalita
1.	Ohraničená ulicemi Pod Oborou a Obora, hřbitov, ulice Hulince a Tesco.
2.	Ohraničená ulicemi Hranická a M. Alše, park Kinských a Kaufland.
3.	Ohraničená ulicemi Vodní, Nádražní a Masarykova.
4.	Ohraničená ulicemi Sokolská (řekou Bečva) a Kraiczova.
5.	Ohraničená ulicemi Kraiczova, Palackého a Vsetínská.
6.	Ohraničená ulicemi Rožnovská a řekou Rožnovská Bečva.
7.	Ohraničená ulicemi Šafaříkova a Štěpánov.
8.	Ohraničená ulicemi Smetanova, U nemocnice a řekou Rožnovská Bečva.
9.	Ohraničená ulicemi Smetanova a Šafaříkova a část Kouty.

MP Valašské Meziříčí rozdělila město na určitá území, které můžeme vidět na tabulce č. 8. Jedná se o tzv. rajonizaci, jejíž podstatou je, že každý strážník má za úkol, aby se aktivněji pohyboval v určitých místech. Samozřejmě, s tímto pověřením přiléhají také nároky na jeho větší místní, osobní a objektovou informovanost na přiděleném úseku. Roztřídění mají strážníci určeno podle směn. Na daném území mají strážníci povinnost častého pohybu na ohraničených oblastech každou směnu alespoň jedenkrát, být v kontaktu s občany i mimo řešení protiprávního jednání, současně čerpat informace z dané oblasti a být nápomocen nejen doporučením, dále také musí získané požadavky od občanů sdělit vedení městské policie a kooperovat při jejich vyhodnocení, nebo i přenášet do oblasti výsledky vyhodnocení stavu – oprávněných a racionálních žádostí občanů (vlastní zpracování podle Města Valašské Meziříčí: Územní dělení, © 2019).

5.4 Analýza přestupků v roce 2019

Tabulka 9 Počet přestupků ve Valašském Meziříčí v roce 2019 (vlastní zpracování na základě Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020)

Celkový počet zjištěných přestupků	31 813
z toho přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích (vyjma překročení nejvyšší dovolené rychlosti)	2 711
z toho přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené rychlosti	28 613
z toho přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	12
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	162
z toho přestupků proti občanskému soužití	33
z toho přestupků proti majetku	117
z toho přestupků na úseku střelných zbraní a střeliva	0
z toho ostatních	165

Tabulka č. 9 se zabývá počtem přestupků ve Valašském Meziříčí v roce 2019. MP Valašské Meziříčí v roce 2019 řešila přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, přestupky spáchané překročením nejvyšší dovolené rychlosti – těch je nejvíce, přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti občanskému soužití, proti majetku, přestupky na úseku střelných zbraní a střeliva a ostatní přestupky. Celkem se jednalo o 31 813 zjištěných přestupků. Mezi nimi dominovaly ty na úseku překročení nejvyšší povolené rychlosti, a to v 28 613 případech. Meziročně MP eviduje nárůst přestupků o téměř 10 tisíc. Tento je způsoben zejména porízením druhé měřicí jednotky stacionárních radů a pravidelným

překračováním nejvyšší povolené rychlosti v obci ze strany řidičů. Celkem 2 711 prohřešků se motoristé dopustili, když se provinili proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích (s výjimkou překročení povolené rychlosti).

5.5 Vyhodnocení činnosti MP ve Valašském Meziříčí

Na první pohled se může zdát, že MP ve Valašském Meziříčí se soustředí především na problematiku přestupků, avšak zdání klame. Činnost již zmíněné MP se zaměřuje zejména na prevenci, jak u dětí, školáků, studentů, žen, postižených, tak i u seniorů. Přes rok má MP téměř 150 preventivních akcí – besedy, kurzy, programy, osvěty i soutěže. Pro prevenci má MP také vytyčeno 6 zaměstnanců, z toho jsou 3 asistenti prevence kriminality a 3 domovníci-preventisté.

Při analýze činnosti bylo také zjištěno, že MP Valašské Meziříčí má rozdělené území a místní části, na které dbá určitými úkoly. Toto vymezení oblastí s územní odpovědností jednotlivým strážníkům přináší jistě kladný výsledek. Pozitivum je především aktivní pohyb strážníků na určitých místech, jejich komunikace s občany ve zmíněných oblastech a také pocit bezpečí občanů. Jedná se o problémové oblasti Valašského Meziříčí, tudíž je častější pohyb na těchto místech vhodný.

Činnost MP Valašské Meziříčí je značně rozsáhlá. Můžeme hovořit o ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dozoru nad dodržováním pravidel občanského soužití, dohlížení na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení města Valašské Meziříčí. Dále se také podílí na dohledu na bezpečnost a nepřetržitost provozu na pozemních komunikacích, na dodržování právních nařízení o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění k jeho obnovení. Již zmíněná prevence kriminality v obci je značnou částí činnosti MP Valašské Meziříčí. Mimo tyto činnosti také provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích ve Valašském Meziříčí, odhaluje přestupky a jiné správní přestupky a uděluje za účelem zpracování statistických informací Ministerstvu vnitra na požádání data o městské policii.

Z výše zjištěných poznatků o přestupcích, lze říct, že MP měla v roce 2019 nejvíce přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené rychlosti. K tomuto zajisté přispívají měřicí radarové zařízení, které byly ve Valašském Meziříčí instalovány. Rychlost je měřena na sedmi stacionárních místech. Měřicí zařízení je však pouze jedno a měří vozidla v obou jízdních směrech.

Dalšími častými činnostmi, kterými se MP zabývá jsou telefonické žádosti od občanů, kontroly restaurací, přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Ztráty a nálezy jsou také součástí pracovní náplně strážníků – nalezené věci musí vyfotit, zaevidovat a vyvěsit na webové stránky města.

Na denním pořádku je u MP Valašské Meziříčí také součinnost s Policií České republiky. S tím souvisí také městský kamerový dohlížecí systém, který MP využívá také při potřebě hledání vozidel, lidí či věcí na žádost Policie ČR. Spolupráce MP s Policií ČR se rok od roku zvyšuje, jen v roce 2019 společně řešili skoro 200 záležitostí. Zvyšující se spolupráce těchto dvou složek může být způsobena zvyšujícími se pravomocemi, které strážníkům umožňují novely zákonů. Výjezdů MP na žádost Policie ČR bylo v roce 2019 téměř 300, což činí minimálně 1 výjezd denně za rok.

6 ROZHOVORY

Sběr dat se uskutečnil v období března 2021 na stanici Městské policie Valašské Meziříčí. Délka rozhovorů byla vymezena přibližně na 45 minut, s tím, že čas bude přizpůsoben podle vývoje dialogů i podle aktuálního rozpoložení dotazovaných. Všichni respondenti byli obeznámeni s tím, že získané informace slouží výlučně pro účely této bakalářské práce, a že nebudou nikterak zneužity.

Informace k výzkumu byly získány pomocí polostrukturovaných rozhovorů s vedoucími pracovníky MP Valašské Meziříčí, které byly zachyceny na diktafon. Všichni zainteresovaní byli obeznámeni s nahráváním a podepsali informované souhlasy s rozhovorem (viz. příloha č. 1). V rozhovoru byly použity předem připravené otázky, které jsou přílohou č. 2.

6.1 Rozhovor 1

Rozhovor č. 1 jsem provedla s ředitelem Městské policie Valašské Meziříčí.

1) Jaké přestupky během Vaší služby řešíte nejčastěji?

„Já osobně přestupky v podstatě neřeším, až na výjimky. Vzhledem k velikosti naší MP a mému pracovnímu vytížení, na to nemám moc prostor. V terénu se pohybuji hlavně při kontrolní činnosti strážníků.“

2) Setkáváte se při řešení těchto přestupků často s projevem nedostatečného respektu?

„Ano. Trend je nepříznivý. Sleduji, jak se úcta k autoritám snižuje. A účinné vymáhání práva je stále obtížnější. Nastolení respektu je možné, ale klade to vyšší nároky na profesionalitu strážníků.“

3) Dala by se tato situace vyřešit zvýšením pravomocí strážníka? Popřípadě jakých?

„Jedna z cest je i tato. Ovšem dle mého názoru se jedná o celospolečenský problém a je nutné změnit náhled společnosti od základu. Trend je opačný.“

4) Oplatilo by se zvýšit pravomoci strážníka, když je zde státní policie?

„Osobně zastávám názor, že historická návaznost MP byla zpřetržena a jsem zastáncem idey, že policie (pořádková) by měla být jedna. Koncept tzv. metropolitní policie. Nicméně dnes je toto nereálná představa. Průběžně dochází k posilování pravomocí MP a tím k přenášení činnosti z Policie ČR na MP. Mám obavu, že dalším zvyšováním pravomocí MP by vedlo k tomu, že Policie ČR by dále „vyklízela pole“ v ulicích měst.“

5) Myslíte si, že je MP ve Valašském Meziříčí dobře technicky vybavena?

„Ano, v porovnání s ostatními MP a v rámci možností rozpočtu města je MP VM velmi dobře vybavena.“

6) Jak hodnotíte spolupráci mezi MP a státní policií?

„Snahou z naší strany je, aby spolupráce byla bezproblémová, na vysoké úrovni. Nicméně v jednotlivých případech občas dochází k nesrovnalostem právě s odkazem na skutečnost, že se naše kompetence překrývají.“

7) Jak často řešíte situace se státní policií?

„V podstatě každodenně.“

8) Jaká jsou riziková místa ve Valašském Meziříčí a kam jste povoláváni nejčastěji?

„Nákupní střediska, okolí restaurací a nádraží autobusové a vlakové. Aktuálně také dětská hřiště.“

9) Co je podle Vás efektivnější a proč?

- Rizikové oblasti města kontrolovat projížděnou služebním autem.
- Rizikové oblasti města projít pěšky.

„Efektivnější je pěší hlídka. Vzhledem k velikosti města a rozsahu plněných úkolů a velikosti Městské policie Valašské Meziříčí to ovšem není vždy možné. Takže volíme kombinaci obou variant.“

10) Kolikrát jste v loňském roce (2020) uskutečnili převoz osob do protialkoholní záchytné stanice? Jedná se o záchytnou stanici ve městě Kroměříž?

Ano, převoz osob se uskutečňuje do Protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice, která se nachází v areálu Kroměřížské nemocnice. Jedná se o jedinou protialkoholní záchytnou stanici ve Zlínském kraji. V loňském roce jsme provedli přibližně 50 převozů.

11) Na jaké oblasti či instituce je zaměřena prevence ve Valašském Meziříčí a jaké aktivity zahrnuje?

„Prevence kriminality je jedna z priorit naší MP. Využíváme takřka všechny dostupné možnosti. Máme APK, kamerový systém a systém přednášek a praktického nácviku jak v rámci BESIPu, tak informovanosti seniorů atd. Máme systém přednášek na MŠ, ZŠ i SŠ.“

Pravidelně u nás zastavuje tzv. Revolution Train atd. Máme ročně přes 150 různých preventivních akcí.“

12) Čerpáte nějaké dotace na pomoc MP? Pokud ano, jaké?

„Ano. Aktuálně je realizován projekt "Asistenti prevence kriminality a domovníci-preventisté ve Valašském Meziříčí", který je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu ČR. Reg. č. projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0010388. Dále čerpáme dotace z programu prevence kriminality MVČR, např. mobilní kamery, vzdělávání strážníků atd.“

6.2 Rozhovor 2

Rozhovor č. 2 jsem provedla se zástupcem ředitele MP pro přímý výkon.

1) Jaké přestupky během Vaší služby řešíte nejčastěji?

- *„Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle zákona č. 361/2000 Sb.,*
- *přestupky proti veřejnému pořádku podle zákona č. 251/2016 Sb.,*
- *přestupky proti majetku podle zákona č. 251/2016 Sb.,*
- *přestupky proti občanskému soužití podle zákona č. 251/2016 Sb.,*
- *porušování obecně závazných vyhlášek města Valašské Meziříčí.“*

2) Setkáváte se při řešení těchto přestupků často s projevem nedostatečného respektu?

„Ano, občas se setkáváme, ale profesionálním přístupem si lze získat potřebný respekt.“

3) Dala by se tato situace vyřešit zvýšením pravomocí strážníka? Popřípadě jakých?

„Ano, rozšířením pravomocí strážníků by mohlo dojít k posílení jejich respektu.“

4) Oplatilo by se zvýšit pravomoci strážníka, když je zde státní policie?

„Určitě by to přispělo ke zlepšení postavení strážníků, zejména s přihlédnutím k početnímu stavu a nasazení sil a prostředků Policie ČR.“

5) Myslíte si, že je MP ve Valašském Meziříčí dobře technicky vybavena?

„Ano, strážníci jsou po stránce materiální (výzbroj, výstroj, dopravní prostředky atd.), s přihlédnutím k vybavení okolních městských policí a Policie ČR, velice dobře vybaveni.“

6) Jak hodnotíte spolupráci mezi MP a státní policií?

„Spolupráce je na velmi dobré úrovni.“

7) Jak často řešíte situace se státní policií?

„Vzájemná součinnost s Policií ČR je každodenní záležitostí.“

8) Jaká jsou riziková místa ve Valašském Meziříčí a kam jste povoláváni nejčastěji?

„Mezi riziková místa lze jednoznačně zařadit místa s vyšším výskytem osob, což jsou zejména obchodní domy, nákupní střediska, nástupiště veřejné dopravy a podobná místa... Na těchto místech dochází k sociálně patologickým jevům. Zdržují se zde osoby bez domova, kteří svým jednáním především porušují právní předpisy o ochraně veřejného pořádku.“

9) Co je podle Vás efektivnější a proč?

- Rizikové oblasti města kontrolovat projížděkou služebním autem.

„Klady: vysoká rychlost přesunu, operativnost, viditelnost, možnost kontroly většího množství míst.“

Zápory: vyšší náklady na pořízení, provoz a údržbu vozového parku. Nemožnost přímého kontaktu občana s hlídkou.“

- Rizikové oblasti města projít pěšky.

„Klady: z pohledu občana je přítomnost pěší hlídky vnímána pozitivněji. Občané přítomnost pěší hlídky vnímají jako vyšší pocit bezpečí. Mají možnost přímo se na pěší hlídku obrátit s dotazem, žádostí, podnětem a dalšími. Pěší hlídka může provádět kontroly i v místech, kde se služebním motorovým vozidlem nedostane.“

Zápory: vyšší náročnost pro strážníky, nutnost vyššího počtu strážníků, malá operativnost, rychlost, viditelnost, omezený dosah.“

Dle mého názoru je tedy ideálním řešením kombinovaná hlídka – přeprava služebním motorovým vozidlem a následná kontrola pěší hlídkou.“

10) Na jaké oblasti či instituce je zaměřena prevence ve Valašském Meziříčí a jaké aktivity zahrnuje?

„Vedle strážníků Městské policie Valašské Meziříčí se na prevenci kriminality ve městě zaměřují i asistenti prevence kriminality a domovníci prevence kriminality. Jejich preventivní činnost je primárně zaměřena na tzv. sociálně vyloučené lokality, kde dohlížejí“

na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku, občanského soužití a dohlíží na dodržování čistoty na veřejných prostranstvích.“

11) Čerpáte nějaké dotace na pomoc MP? Pokud ano, jaké?

„Ano, město Valašské Meziříčí se zapojilo do několika projektů v rámci prevence kriminality. Aktuálně je realizován projekt "Asistenti prevence kriminality a domovníci-preventisté ve Valašském Meziříčí", který je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu ČR. Reg. č. projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0010388.“

7 ZHODNOCENÍ, NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Cílem bakalářské práce je najít vhodné opatření pro zlepšení a zefektivnění činnosti Městské policie Valašské Meziříčí. V praktické části byl proveden výzkum a analýza činnosti MP a byl zvolen také kvalitativní výzkum formou polostrukturovaného rozhovoru. Rozhovory byly provedeny s vedoucími pracovníky MP, tedy s ředitelem MP Valašské Meziříčí a jeho zástupcem, přičemž se oba denně podílí na činnosti MP. Ředitele MP dále označuji jako respondenta č. 1 a zástupce ředitele pro přímý výkon je dále označen jako respondent č. 2. Otázky v rozhovoru měli respondenti z části stejné a část otázek měli odlišnou z důvodu rozdílné pracovní pozice. Před rozhovorem oba respondenti podepsali informovaný souhlas s rozhovorem.

7.1 Zhodnocení

Při rozboru celého rozhovoru a všech otázek, které byly respondentům položeny, jsem zjistila následující odlišnosti a zajímavosti. Otázky jsou rozděleny do čtyř částí, na které jsem se více zaměřila. Jsou jimi pravomoci strážníků MP, riziková místa města Valašské Meziříčí a jejich kontrola, protialkoholní záchytná stanice a preventivní činnost MP Valašské Meziříčí.

7.1.1 Pravomoci strážníků MP

Na otázku „Je možné vyřešit problém nedostatečného respektu při řešení přestupků formou zvýšení pravomocí pro strážníky MP?“ jsem obdržela dvě odpovědi, které se úplně neshodovaly. Respondent č. 2 uvedl, že rozšířením pravomocí strážníků by mohlo dojít k posílení jejich respektu, ale situace by se také dala vyřešit profesionálním přístupem strážníků, přičemž respondent č. 1 odpověděl, že dle jeho názoru se jedná o celospolečenský problém a je nutné změnit náhled společnosti od základu, avšak trend je opačný.

Při položení související otázky s pravomocemi, přesněji otázka „Oplatilo by se zvýšit pravomoci strážníka, když je zde státní policie?“ uvedl respondent č. 1, že průběžně dochází k posilování pravomocí strážníků, ale s tím je spojeno přenášení činností z Policie ČR na MP. Myslí si, že další zvyšování pravomocí MP by vedlo k tomu, že Policie ČR by dále tzv. „vyklízela pole“ v ulicích měst. Na to respondent č. 2 má názor, že zvýšení pravomocí by přispělo ke zlepšení postavení strážníků, když přihlédneme k početnímu stavu a prostředkům Policie ČR.

Spolu s tímto se také pojí otázka „Jak hodnotíte spolupráci s Policií ČR?“, na kterou respondent č. 1 zareagoval tak, že při řešení jednotlivých situací občas dochází k nesrovnalostem právě se souvisejícím zvyšováním pravomocí strážníků, tudíž dochází k překrývání jejich kompetencí.

Po zjištění informací, týkajících se pravomocí strážníků, od obou respondentů je možné říct, že jistým výstupem z této problematiky by mohlo být spíše přesnější specifikování pravomocí strážníků MP v zákoně než jejich zvyšování. Městská policie a Policie ČR jsou dvě odlišné složky. Proto by neměla MP mít stejné pravomoci jako Policie ČR. Přikláním se spíše k názoru respondenta č. 1, že v souvislosti s rostoucími pravomocemi strážníků roste i jejich činnost, kterou má z části na starosti Policie ČR. Je také možné říct, že postupem času by mohla v budoucnu MP tzv. „nahradit“ Policii ČR, pokud se budou nadále zvyšovat pravomoci strážníků MP. Zvyšování pravomocí ovlivňuje také každodenní součinnost MP s Policií ČR. S nepřesnou specifikací pravomocí strážníků v zákoně o obecní policii tak vznikají nesrovnalosti a překrývání kompetencí u obou složek.

7.1.2 Riziková místa města a jejich kontrola

Další problematikou, na kterou jsem se v rozhovorech zaměřila, jsou riziková místa města Valašské Meziříčí a jejich kontrola. Podle respondenta č. 1 jsou rizikovými místy ve Valašském Meziříčí nákupní střediska, okolí restaurací, nádraží autobusové a vlakové a aktuálně také dětská hřiště. Respondent č. 2 k tomuto ještě dodal, že mezi riziková místa lze jednoznačně zařadit místa s vyšším výskytem osob, což jsou zejména ty místa, které zmínil první respondent. Dle respondenta č. 2 na těchto místech dochází k sociálně patologickým jevům. Zdržují se zde osoby bez domova, kteří svým jednáním především porušují právní předpisy o ochraně veřejného pořádku

Na otázce „Je efektivnější riziková místa kontrolovat pěšky anebo jízdou služebním autem?“ se respondenti do jisté míry společně shodli. Respondent č. 1 uvedl, že efektivnější je pěší hlídka, avšak s velikostí a náročností Valašského Meziříčí volí MP Valašské Meziříčí kombinaci obou variant, tedy pěší hlídku i kontrolu služebním vozidlem. Respondent č. 2 tuto otázku pojal ve větší míře i s větší konkretizací. Uvedl klady i zápory obou variant, z čehož dospěl ke stejnému závěru jako první respondent, tedy že nejlepším řešením kontroly nejen rizikových míst města je kombinace jak motorového vozidla, tak i pěší hlídky. Kontrola rizikových míst motorovým vozidlem má jisté výhody, avšak z provedeného výzkumu lze uvést, že má více negativ. Je možné mezi ně zařadit náklady, které plynou

z rozpočtu, který financuje zřizovatel, tedy Městský úřad Valašské Meziříčí. Mezi ně patří náklady na pořízení motorového vozidla, náklady na provoz vozidla či údržbu. Dalším negativem je možný fakt, že při hlídce motorovým vozidlem nemají občané přímý kontakt se strážníky MP a nemohou se tak na ně přímo obrátit s jakoukoliv záležitostí. Naopak pěší hlídka má dle mého názoru více výhod, tou hlavní je kvalitnější výsledek. Jedná se zejména o lepší dostupnost do míst, kam se vozidlem strážníci nedostanou, dále také větší pocit bezpečí občanů, strážníci mají více času a lepší viditelnost při pěší hlídce na kontrolu. Občané se také mohou ihned obrátit na strážníky s dotazem nebo žádostí. Další výhodou může být i ušetření financí za služební motorové vozidlo a náklady s ním spojené. Zde se nabízí otázka, existuje-li další možnost nebo varianta, kterou by mohla MP Valašské Meziříčí využít.

7.1.3 Protialkoholní záchytná stanice

Dále mě zaujala problematika s protialkoholní záchytnou stanicí a také jsem se na ni tázala respondenta č. 1. Uvedl, že nejbližší záchytná stanice se nachází až v Kroměříži. Jde o Protialkoholní a protitoxikomanickou záchytnou stanici v areálu Kroměřížské nemocnice. Také jsem se od respondenta č. 1 dozvěděla, že strážníci MP Valašské Meziříčí uskutečnili přibližně 50 převozů osob v podnapilém stavu právě do této nejbližší protialkoholní stanice. Jedná se o jedinou protialkoholní záchytnou stanici ve Zlínském kraji a s přibývajícím počtem alkoholiků, kteří se chtějí ze závislosti léčit, jsou kapacity stanice téměř stále plné.

Strážníci MP jsou podle zákona o obecní policii oprávněni k transportu podnapilé osoby na protialkoholní záchytnou stanici pouze v případě, že osoba, která vyzve k vyšetření alkoholu v krvi a poté k umístění v protialkoholní záchytné stanici, je strážník obecní policie. I přes toto tvrzení dochází stále ke každoročnímu zvyšování převozů osob do záchytné stanice právě strážníky MP Valašské Meziříčí.

Převoz do protialkoholní záchytné stanice může být často i nemožný z důvodu vytíženosti strážníků i nedostupnosti vozů MP, které jsou často vázány jinde a strážníci MP nesmějí opustit město. Podobnou problematikou se zabývají také v Rožnově pod Radhoštěm nebo i ve Vsetíně. Z provedeného výzkumu činnosti MP jsem také zjistila, že se tento problém již projednával a uvedená města žádala Zlínský kraj o zřízení záchytné stanice v okolí Vsetínska už v roce 2008. O necelých 13 let později je zde stále pouze jedna záchytná stanice v kraji.

7.1.4 Preventivní činnost MP Valašské Meziříčí

Preventivní činnost strážníků MP Valašské Meziříčí je velice rozsáhlá, což jsem si jen potvrdila v obou rozhovorech. Na otázku „Na jaké oblasti se zaměřuje MP ve Valašském Meziříčí?“ reagoval respondent č. 1, že preventivní činnost MP je jednou z jejich prioritních činností a mají ročně přes 150 různých preventivních akcí. Zaměřují se takřka na každou oblast, mají asistenty prevence kriminality, kamerový systém, systém přednášek a praktického nácviku v rámci BESIPu i informovanosti seniorů a další. Uvedl také, že mají systém přednášek na mateřských, základních i středních školách a pravidelně ve Valašském Meziříčí zastavuje tzv. Revolution Train – což je projekt určený k poznání života drogově závislých. Na asistenty prevence kriminality se více zaměřil respondent č. 2. Zmínil také domovníky-preventisty, jejichž preventivní činnost je primárně zaměřena na tzv. sociálně vyloučené lokality, kde dohlížíjí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku, občanského soužití a dohlížíjí na dodržování čistoty na veřejných prostranstvích.

Spolu s touto problematikou souvisí také otázka „Čerpáte nějaké dotace na pomoc MP? Pokud ano, jaké?“. Zde se odpovědi obou respondentů do jisté míry shodovaly. Na základě jejich odpovědí mohu uvést, že město Valašské Meziříčí se angažovalo do několika projektů, které by mohly pomoci s prevencí kriminality. V současné době je realizován právě projekt na finanční podporu pro asistenty prevence kriminality a domovníky-preventisty. Registrační číslo projektu je CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0010388. K tomuto ještě respondent č. 1 dodal, že dále čerpají dotace z programu prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, např. mobilní kamery, vzdělávání strážníků a jiné.

Po zjištěných informacích o preventivní činnosti MP mohu opravdu uvést, že této oblasti se MP věnuje ve velké míře. Preventivní akce a různé činnosti s tím spojené se rok od roku zlepšují a také se zvyšuje jejich počet. Výhodou a značnou pomocí je zajisté také dotační program pro asistenty prevence kriminality a domovníky-preventisty, který je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

7.2 Návrhy a doporučení

Existuje jistě mnoho způsobů a řešení, jak vylepšit či zefektivnit činnost MP ve Valašském Meziříčí, já jsem se však v praktické části této práce zaměřila na čtyři oblasti, které jsem zhodnotila v předchozí podkapitole. Právě v těchto oblastech vidím alespoň nějakou možnost, jak by se daly zlepšit a níže uvádím návrhy a doporučení, které by mohla Městská

policie Valašské Meziříčí, popřípadě město Valašské Meziříčí zvážit i využít a tím zkvalitnit či zefektivnit činnost MP.

První oblastí, kterou jsem popisovala v předchozí kapitole jsou pravomoci strážníků MP a s tím související každodenní součinnost s Policií ČR. Při absolvování odborné praxe právě u MP Valašské Meziříčí jsem se tázala i některých strážníků, co by zlepšili na činnosti MP. Dostaly se mi odpovědi týkající se právě pravomocí strážníků. Oni sami jsou zastánci toho, že při výkonu svých povinností by uvítali, kdyby měli vyšší pravomoci, protože např. při řešení trestných činů na místě s podezřelými nemají dostatek oprávnění, aby mohli situaci vyřešit, a tak musí volat Policii ČR. V rozhovorech s vedoucími pracovníky MP jsem zaznamenala odlišný názor. Ředitel MP také uvedl, že je zastáncem konceptu tzv. metropolitní policie ale že v této době je tento plán nereálný. Metropolitní policie existuje např. ve Velké Británii a znamená sjednocení pořádkové, dopravní a městské policie v jednotnou metropolitní policii. Tento koncept by mohl být uplatněn třeba v Praze, kde by se metropolitní policie vyplatila ale v jiných městech by přínosem nebyla, a to z důvodu, že metropolitní policie by byla hrazena z rozpočtu svých měst, ale kontrolu nad její činností by města neměly.

Vhodným řešením by mohla být spíše specifikace pravomocí strážníků MP v zákoně, protože kvůli těmto nedostatkům v zákoně o obecní policii pak dochází např. k nesrovnalostem při řešení situací společně s Policií ČR, z důvodu toho, že se jim některé pravomoci překrývají. Dle mého názoru by se nadále neměly zvyšovat pravomoci strážníků, protože zde máme Policii ČR. Z provedeného legislativního rozboru jsem toho názoru, že obecní či městská policie je zde od toho, aby dohlížela na bezpečnost osob či majetku, na prevenci občanů, na ochranu veřejného pořádku, na zachování čistoty na veřejných prostranstvích ve městě, nebo na dodržování pravidel občanského soužití či na dodržování obecně závazných vyhlášek města Valašské Meziříčí. Od řešení trestných činů, odhalování pachatelů nebo vyšetřování dopravních nehod je zde právě Policie ČR. Východiskem z této situace vidím právě ono specifikování pravomocí v zákoně o obecní policii, a ne zvyšování pravomocí. K tomuto by mohla dopomoci aktualizace zákona o obecní policii zaměřená zvláště na pravomoci strážníků MP.

Další problematikou, která mě zaujala bylo nalézt řešení, jak ještě více vylepšit kontrolu města i rizikových míst. Z rozhovorů jsem nabyла informací, že MP Valašské Meziříčí využívá jak pěší hlídku, tak i hlídku motorovým vozidlem a současně tedy jejich kombinaci. Z jednoho úhlu pohledu jde o velice efektivní variantu na dohlížení na město a jeho kontrolu,

avšak z druhého hlediska se může první varianta zdát poměrně finančně nákladná a v některých situacích nedostačující – služebním vozidlem se hlídka nedostane na všechny místa a jízda je rychlejší. V předchozí kapitole jsem naznačila, že se zde nabízí otázka, zda by neexistovalo další řešení nebo varianta, která by se mohla u MP Valašské Meziříčí využít.

Návrhem je zavedení hlídky na jízdních kolech. Tato varianta je v současné době v České republice celkem známá. Počáteční nákup jízdních kol by byl určitým finančním nákladem pro město Valašské Meziříčí, avšak tato investice by se v budoucnu oplatila. Jízdní kola nejsou náročná na údržbu a není zapotřebí financí na pohonnou hmotu. Hlídka na jízdním kole má také další výhody. Během hlídkové činnosti by strážníci uskutečňovali kontroly především v oblastech, kam se s vozidly nedostanou, a to mnohdy častěji než při pěší hlídce. Cyklohlídka se může také využít na doručování různých služebních písemností anebo na dohlížení na cyklisty, kterých je ve Valašském Meziříčí dostatek. Kontrolu by tak cyklohlídka mohla provádět na cyklostezkách, kde by dohlíželi na výbavu jízdních kol nebo jízdu pod vlivem alkoholu.

Třetí oblastí, kterou jsem se zabývala je chybějící protialkoholní záchytná stanice v okrese Vsetín. U této části mohu pouze dodat, že s pěti až šesti strážníky na směnu, které má MP Valašské Meziříčí k dispozici v terénu, není možné udržet stálou kontrolu nad městem, pokud jsou 2 strážníci vysláni na přepravu osoby v podnapilém stavu až do Kroměřížské protialkoholní záchytné stanice. Nedostatek kapacity stanice v Kroměříži je alarmující a už jen z tohoto důvodu by měl Zlínský kraj nejen uvažovat ale i plánovat výstavbu další protialkoholní záchytné stanice anebo alespoň vytyčit v nemocnicích v okolí Valašského Meziříčí lůžka právě pro potřeby městských policí v okolí. Tyto lůžka by měly přidělený personál, který by zajišťoval péči o tyto osoby i spolupráci s městskou policií.

Posledním výstupem této práce je návrh na zlepšení preventivní činnosti MP Valašské Meziříčí. Jak jsem již zmínila, tak preventivní činnost MP je velice rozsáhlá i propracovaná a hledala jsem možnost, jak ji ještě více zlepšit. Návrh se týká preventivní činnosti zaměřené na žáky základních, středních anebo i speciálních škol či odborných učilišť. Pokud MP dochází do škol zvláště, může to být časově i pracovní náročné. Co kdyby MP nechodila do škol jednotlivě ale všechny školy by přišly za městskou policií dohromady? MP by tak mohla uskutečnit preventivní den určený pro žáky škol v okolí, který by se mohl konat např. v místním kině nebo v jiném velkém sále. Program by mohl zahrnovat přednášku o bezpečnosti na silnici, na cyklostezce, ukázkou se zásahem dvou policejních psů, které MP má i s jejich psovody, ukázkou sebeobrany, dále by děti mohly poznávat dopravní značky

a další. Součástí programu by také mohla být přednáška s cílem seznámit děti s kriminalitou, domácím násilím, závislostí na drogách a alkoholu, záškoláctvím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy. Akce by také mohla zahrnovat soutěž mezi školami, která by zahrnovala vědomostní otázky z provedené akce. Cílem preventivního dne se školáky by bylo zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům – snaha předejít užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku, snížit nebo zastavit experimentování s návykovými látkami, pomoc při stanovení si reálných životních cílů a hodnot nebo i posilování komunikačních dovedností, vést děti ke zdravému sebevědomí, k dovednostem řešit problémy bez pomoci léku a návykových látek.

ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zpracování návrhů a možností pro zkvalitnění a zefektivnění činnosti Městské policie Valašské Meziříčí. Po absolvování odborné praxe právě u MP ve Valašském Meziříčí mě zaujala její činnost a zajímalo mě, zda je možné onu činnost nějakým způsobem vylepšit či zefektivnit. Tento hlavní cíl byl realizován formou analýzy činnosti MP a rozhovorem s vedoucími pracovníky MP.

V teoretické části byl proveden průzkum literárních a legislativních pramenů, které se soustředí na charakteristiku obecní policie a legislativní úpravu, která reguluje činnost obecní policie. Tyto teoretické poznatky byly využity v praktické části pro zpracování návrhů a podkladů pro zlepšení činnosti MP, který by mohly být později využity.

Praktická část, která byla rozdělena do tří částí, byla zaměřena především na MP Valašské Meziříčí. Počáteční část se soustředila na samotné charakterizování MP Valašské Meziříčí, přesněji na organizační složení MP, postavení a působnost, samotný výcvik strážníků a také na jejich technické vybavení. Součástí charakteristiky MP bylo také představení MKDS, který je jedním z nejlepších ve Zlínském kraji a slouží k odhalování kriminality v ulicích města a také k zajištění bezpečnosti občanů. Dalším bodem byl popis činnosti MP zaměřený na analýzu mezi lety 2015 až 2019. Poté následovalo přiblížení asistentů prevence kriminality a domovníků-preventistů, kteří jsou financováni z dotačního programu. Zajímavou částí byla i preventivní činnost, nejčastěji řešené problémy a územní dělení, kterým se MP řídí. Výsledkem důkladné analýzy činnosti MP a analýzy přestupků za rok 2019 bylo vyhodnocení veškeré činnosti, jenž je součástí výstupu této práce.

Druhou kapitolou bylo zobrazení rozhovorů, které poskytli dva vedoucí pracovníci MP. Součástí bylo také informování dotazovaných o tom, že poskytnuté odpovědi jsou výlučně pro tuto bakalářskou práci. Všichni zainteresovaní byli obeznámeni s nahráváním a podepsali informované souhlasy s rozhovorem. Nahraný rozhovor byl přepsán a rozdělen do dvou podkapitol. Provedené rozhovory byly stěžejní pro získání dalších dat a postřehů pro konečnou část této práce a samotné vypracování návrhu pro zlepšení MP.

Třetí a poslední oblast praktické části je nejdůležitějším bodem této práce. Soustředí se na zhodnocení získaných poznatků z provedených rozhovorů a v samotném závěru jsou na základě získaných informací uvedeny návrhy a možnosti, jak zkvalitnit a zefektivnit činnost MP ve Valašském Meziříčí. Poslední část je vymezena na čtyři části, které by mohly být prostředkem ke zlepšení již zmíněné činnosti.

Pravomoci strážníků MP, kontrola a hlídka města, protialkoholní záchytná stanice a v neposlední řadě preventivní činnost strážníků MP Valašské Meziříčí jsou výstupem této práce, které jsou zdůvodněny v poslední kapitole praktické části. Zdůvodněny jsou návrhy a doporučení, které by mohla v těchto oblastech využít MP Valašské Meziříčí anebo i město Valašské Meziříčí pro zlepšení a zkvalitnění činnosti MP.

Cílem této práce bylo zpracování návrhu a možností pro zkvalitnění a zefektivnění činnosti MP Valašské Meziříčí. Tento cíl byl naplněn s pomocí vedoucích pracovníků MP a prostřednictvím poskytnutých interních materiálů městskou policií. S pomocí těchto podkladů bylo umožněno podrobněji objasnit tuto problematiku a nastínit možná zdokonalení činnosti strážníků MP.

Každá obecní (městská) policie je jedinečná a spolu s ní i její činnost. Otvírá se zde i možnost dalšího zpracování např. porovnání s jinými obcemi a jejich obecní policií. Za povšimnutí by stála i komparace české obecní policie s obecní policií jiných států.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

CANDIGLIOTA, Zuzana, Kristýna MOLKOVÁ FOUKALOVÁ a Jiří KOPAL, 2010. Jak si počínat v kontaktu s policistou a strážníkem: policejní právo v otázkách a odpovědích. 1. vyd. Brno: Liga lidských práv, 247 s. ISBN 9788087414019.

CORDNER, Gary W., 2014. Police administration. 8th ed. Amsterdam: Elsevier, 545 s. ISBN 978-1-4557-3118-3.

ČERMÁK, Milan, 2012. Bezpečnostní příprava. 1. vyd. Praha: Armex, 298 s. ISBN 9788087451205.

KOPAL, Jiří, 2001. Občan, zákon a policie. 1. vyd. Brno: Ekologický právní servis, 93 s. ISBN 8086544028.

KOPECKÝ, Martin et al., 2016. Zákon o obcích: komentář. 2. aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer, 356 s. ISBN 9788075523761.

MACEK, Pavel a kolektiv, 2001. Bezpečnostní služby. 1. vyd. Praha: Police History, 165 s. ISBN 8086477037.

MACEK, Pavel a kolektiv, 2003. Pořádková činnost policie: zvláštní část. 1. vyd. Praha: Police History, 165 s. ISBN 8086477169.

MARKOVÁ, Hana, 2000. Finance obcí, měst a krajů. 1. vyd. Praha: Orac, 190 s. ISBN 8086199231.

MATES, Pavel et al., 2009. Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem podle stavu k 1.1.2009. 1. vyd. Praha: Linde, 338 s. ISBN 9788072017430.

PORADA, Viktor a Květoň HOLCR, 2011. Policejní vědy. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 345 s. ISBN 9788073803148.

VETEŠNÍK, Pavel et al., 2013. Obecní policie. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 330 s. ISBN 9788073804633.

Online zdroje

Česká republika: Úvod do problematiky obecní (městské) policie, © 2021, In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-police.aspx?q=Y2hudW09Nw%3d%3d>

Česká republika: Historie četnictva a policie, © 2020, In: *Policie ČR* [online]. [cit. 2021-03-15]. Dostupné z:

<https://www.policie.cz/clanek/historie-cetnictva-a-policie-historie-cetnictva-a-policie.aspx?q=Y2hudW09MTY%3D>

Česká republika: Informační brožura Městské policie Valašské Meziříčí, © 2019, In: *Valašské Meziříčí* [online]. [cit. 2021-05-05]. Dostupné z:

https://www.valasskemezirici.cz/assets/File.ashx?id_org=17636&id_dokumenty=38707

Česká republika: Pojem a postavení obecní policie, © 2021, In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2021-05-06]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

Česká republika: Zřizování obecní policie a její řízení, © 2021, In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2021-05-10]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>

PETERS, James M., 2010. *Police Psychology* [online]. 1st ed. New York: Nova Science Publishers, 151 s. [cit. 2021-5-12]. ISBN 9781608769964. Dostupné z: <http://eds.b.ebscohost.com/eds/ebookviewer/ebook/bmxlYmtfXzExMDAyOTZfX0FO0?sid=6d006925-10de-4fd3-a8f0-a8741ac5200a@sessionmgr101&vid=0&format=EB&rid=1>

VILLIERS, Peter, 2009. *Police and Policing: An Introduction* [online]. 1st ed. Hook: Waterside Press, 208 s. [cit. 2021-5-12]. ISBN 9781904380467. Dostupné z: <http://eds.b.ebscohost.com/eds/ebookviewer/ebook/bmxlYmtfXzU3OTE1OF9fQU41?sid=687d3595-a8aa-46aa-acc6-25fe5361f943@pdc-v-sessmgr03&vid=0&format=EB&rid=1>

Česká republika: Územní dělení, © 2019, In: *Město Valašské Meziříčí* [online]. [cit. 2021-05-12]. Dostupné z: <https://www.valasskemezirici.cz/uzemni-deleni/d-30085>

Česká republika: Valašské Meziříčí má špičkový kamerový systém, © 2019, In: *Město Valašské Meziříčí* [online]. [cit. 2021-05-20]. Dostupné z: <https://www.valasskemezirici.cz/valasske-mezirici-ma-spickovy-kamerovy-system/d-42105>

Právní předpisy

ČESKO, 1991. Zákon č. 553/1991 Sb., ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupný z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553#f1395254>

ČESKO, 1993. Usnesení č. 2/1993 Sb., ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

ČESKO, 1993. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ze dne 16. prosince 1992, Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupný z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>

ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 Sb., ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupný z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKO, 2008. Vyhláška č. 418/2008 Sb., ze dne 11. listopadu 2008, kterou se provádí zákon o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupná z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-418/zneni-20090101>

ČESKO, 2006. Zákon č. 262/2006 Sb., ze dne 21. dubna 2006, Zákoník práce. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupný z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

ČESKO, 2008. Zákon č. 273/2008 Sb., ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupný z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

ČESKO, 2000. Zákon č. 361/2000 Sb., ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupný z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361#cast1>

ČESKO, 2002. Zákon č. 119/2002 Sb., ze dne 8. března 2002 o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-10].

Dostupný z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>

ČESKO, 2004. Zákon č. 500/2004 Sb., ze dne 24. června 2004 správního řádu. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-11]. Dostupný z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

ČESKO, 2009. Zákon č. 40/2009 Sb., ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2021-03-18].

Dostupný z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

Ostatní zdroje

CAMFRLA, Jan, 2020. *Výroční zpráva o činnosti Městské policie Valašské Meziříčí za rok 2019*. Valašské Meziříčí: 3. 3. 2020, 8 s.

CAMFRLA, Jan, 2020. *Pracovní řád Městské policie Valašské Meziříčí*. Valašské Meziříčí: 18. 12. 2020, 14 s.

CAMFRLA, Jan, 2018. *Ochrana osobních údajů v městském kamerovém dohlížecím systému ve Valašském Meziříčí*. Valašské Meziříčí: 10. 4. 2018, 7 s.

CAMFRLA, Jan, 2020. *Organizační řád Městské policie Valašské Meziříčí*. Valašské Meziříčí: 25. 2. 2020, 8 s.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

OP	obecní policie
MP	městská policie
ČNR	Česká národní rada
APK	asistent prevence kriminality
BESIP	bezpečnost silničního provozu
Písm.	písmeno
Odst.	odstavec
SNR	Slovenská národní rada
Sb.	sbírka
MKDS	městský kamerový dohlížecí systém
OSPOD	orgán sociálně-právní ochrany dětí
RZS	rychlá záchranná služba
HZS	hasičský záchranný sbor
§	paragraf

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Schéma organizační struktury MP Valašské Meziříčí (<i>vlastní zpracování podle Organizačního řádu Městské policie Valašské Meziříčí, 2020</i>)	34
Obrázek 2 Městský kamerový dohlížecí systém ve Valašském Meziříčí (<i>Informační brožura Městské policie Valašské Meziříčí, © 2019</i>).....	38

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počet zaměstnanců OP v jednotlivých krajích ČR v r. 2020 (<i>vlastní zpracování podle Ministerstva vnitra ČR: Statistické údaje o činnosti obecních policií, 2020</i>).....	22
Tabulka 2 Počet zaměstnanců MP Valašské Meziříčí v r. 2019 (<i>vlastní zpracování podle Výroční zprávy MP Valašské Meziříčí, 2020</i>)	35
Tabulka 3 Přehled přestupků a dalších činností MP Valašské Meziříčí v letech 2015-2019 (<i>vlastní zpracování podle Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020</i>)	39
Tabulka 4 Přehled činností MP Valašské Meziříčí v letech 2015-2019 (<i>vlastní zpracování podle Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020</i>)	40
Tabulka 5 Součinnost MP s ostatními složkami státu v letech 2015-2019 (<i>vlastní zpracování podle Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020</i>)	41
Tabulka 6 Činnost spojená s návykovými látkami v letech 2015-2019 (<i>vlastní zpracování podle Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020</i>)	42
Tabulka 7 Počet preventivních akcí MP Valašské Meziříčí mezi lety 2015-2019 (<i>vlastní zpracování na základě Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020</i>)	44
Tabulka 8 Územní rozdělení oblastí MP Valašské Meziříčí, 2017 (<i>vlastní zpracování podle Města Valašské Meziříčí: Územní dělení, © 2019</i>)	45
Tabulka 9 Počet přestupků ve Valašském Meziříčí v roce 2019 (<i>vlastní zpracování na základě Výroční zprávy o činnosti MP Valašské Meziříčí, 2020</i>).....	46

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Informovaný souhlas s rozhovorem

Příloha P II: Polostrukturovaný rozhovor

PŘÍLOHA P I:

INFORMOVANÝ SOUHLAS S ROZHOVOREM

Byl/a jste zkontaktován/a k rozhovoru za účelem získání dat a informací pro kvalitativní výzkum k bakalářské práci Veroniky Sedlářové. Výzkum probíhá v rámci bakalářského studia na Fakultě managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Tématem práce je Projekt zkvalitnění a zefektivnění činnosti Městské policie Valašské Meziříčí.

Podpisem vyjadřuji souhlas s následujícími body:

- Byl/a jsem informován/a o účelu rozhovoru.
- Bylo mi sděleno, jak dlouho bude rozhovor a jaký bude mít průběh. Jsem seznámen/a s právem odmítnout odpovědět na jakoukoli otázku, případně do 3 dnů odmítnout účast na výzkumu.
- Souhlasím s nahráváním následujícího rozhovoru a jeho následným zpracováním. Zvukový záznam rozhovoru nebude poskytnut třetím stranám a po přepsání bude vymazán.
- Byl/a jsem obeznámen/a s tím, jak bude s rozhovory nakládáno a jakým způsobem bude zajištěna anonymita i po skončení rozhovorů, která znemožní identifikaci mé osoby.
- Dávám své svolení k tomu, aby výzkumnice použila rozhovor pro potřeby své bakalářské práce a některé části v ní může citovat, zvuková nahrávka rozhovoru však bude po ukončení výzkumu smazána.

Děkuji za pozornost věnovanou těmto informacím a žádám Vás tímto o poskytnutí souhlasu s Vaší účastí ve výzkumu. V případě dotazů týkajících se tohoto projektu se můžete obrátit na jeho hlavní řešitelku, Veroniku Sedlářovou (tel. číslo). Svým podpisem zde souhlasíte se svou účastí na tomto projektu. Jeden výtisk tohoto formuláře náleží Vám.

Ve Valašském Meziříčí dne:

Jméno respondenta/respondentky:

Jméno řešitelky projektu:

Podpis:

Podpis:

PŘÍLOHA P II: POLOSTRUKTUROVANÝ ROZHOVOR

- 1) Jaké přestupky během Vaší služby řešíte nejčastěji?
- 2) Setkáváte se při řešení těchto přestupků často s projevem nedostatečného respektu?
- 3) Dala by se tato situace vyřešit zvýšením pravomocí strážníka? Popřípadě jakých?
- 4) Oplatilo by se zvýšit pravomoci strážníka, když je zde státní policie?
- 5) Myslíte si, že je MP ve Valašském Meziříčí dobře technicky vybavena?
- 6) Jak hodnotíte spolupráci mezi MP a státní policií?
- 7) Jak často řešíte situace se státní policií?
- 8) Jaká jsou riziková místa ve Valašském Meziříčí a kam jste povoláváni nejčastěji?
- 9) Co je podle Vás efektivnější a proč?
 - Rizikové oblasti města kontrolovat projíždkou služebním autem.
 - Rizikové oblasti města projít pěšky.
- 10) Na jaké oblasti či instituce je zaměřena prevence ve Valašském Meziříčí a jaké aktivity zahrnuje?
- 11) Čerpáte nějaké dotace na pomoc MP? Pokud ano, jaké?